

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

A szabadelvűpárt a reakció utján.

Irta: Katona Béla.

Ausztriával — a kiegyezés ellenére — kifejlődött természetellenes viszonyunk kezdő mérges gyümölcseit megteremni. A szabadelvűpárt, amely nemesak előljárt a kiegyezés szándékos félremagyarázásában, de mindenkor készségesen odaadta magát az abszolutisztikus törekvések szolgálatára is, most mélységesen kesereg, hogy az egyesült ellenzék alapján véve a reakció szekerét tolja. Nevezetes elferdítése ez a való helyzetnek, úgy, hogy valóban érdemes ezt kissé szemügyre venni.

* * *

Gróf Bethlen Miklósnak van egy rendkívül szellemes rajzocskája, mely a modern reakciót tárja elénk. Fantázia, amelynek alapját a dán királynak az orosz cárhoz intézett, természetesen koholt levele képezi.

„A mindenható jogot adott nekünk, — írja levelében a dán király, — hogy tetszésünk szerint intézkedjünk. Mi parancsolunk és alattvalóink kötelesek feltétlenül engedelmeskedni nekünk. Teljesen igazad volt, midőn egyszer így szóltál hozzám: A népek juhnyájak, az uralkodók a pásztorok és a katonák a juhaskutyák, hogy a juhokat összeterelejék.“

„Ezt a hasonlatodat én most kiegészítem. A juhász nem járhat mindig gyalog, egy számárra van szüksége, amelyen ül, hogy feladatát betölthesse. Hol a számár? Mi mint abszolút uralkodók fájdalommal nélkülözzük őt: de most szerencsésen megtaláltuk a számarat! A számár: a parlamentáris alkotmány, Hanem hát ovatosan kell hozzáfogni, mert a népek szemében nem a lényeg, hanem a külsőség és forma a fődolog. Ha most elrendelsz bármit is, a népek nyomban azt üvöltik, hogy zsarnok vagy, de egy ügyes kormány nevében végig üldözheted birodalmad népeit: az egész világ szemében alkotmányos uralkodó leszel. Az egyetlen tanács a mi célra vezet, hogy válaszd meg jól azt a pártot a melyre a kormányzást rábizni akarod.“

„Higgy nekem fiam, ránk uralkodókra nézve megbecsülhetlen találmány a parlamentáris alkotmány. Ez a számár, melyen nyargalászhatsz a juhász, hogy a nyáját összeterelje. Különösen akkor, ha nyírni akarják a juhokat.“

Hát eddig van. Ugyan találunk-e analógiát ha a mi viszonyainkat kezdjük latolgatni?

* * *

Megadással, szinte fásult közönnyel szemlélik már évtizedek óta a nemzet jobbjai, hogy mennyire satnyul ebben az

országban az alkotmányos biztosítékok iránti érzék, s hogy mennyire gyengül az elvek mellett való szilárd kitartás. Sovány vigasztalással szolgálhatott a közéleti szerepléstől elvonuló hazafiaknak, hogy a szabadelvűpárt és az abból kikerülő kormányok legalább a látszatát igyekeztek megőrizni annak, hogy ez az ország alkotmányos, szabad és független.

A közelmúlt eseményei azonban még a legelvonultabb embert is felrázták közönyéből, midőn az ország miniszterelnöke durva kézzel tépte szét még azt a lenge fátyolt is, a mely az abszolutizmusra való törekvést elfeledte a nemzet előtt.

Valóban, a magyar nemzet alkotmánya fölött évszázadok óta ott lebeg az osztrák kétféjű sas, várva több kevesebb türelemmel az alkalmas pillanatot, hogy mikor ragadja el tőlünk. Miért? kérdelem én, s kérde a nemzet szakadatlanul. Micsoda retentő hóbot tartja hatalmában azokat a tényezőket, a melyek Magyarországot mindenáron az osztrák császárságba akarják bekebelezni?

Talán nem is hóbot ez, hanem céltudatosan előkészített terv. Az osztrák tartományok öröklés jogán képezik az osztrák császár birodalmát melynek 1848-ban csupán a császári kegy adott alkotmányt. Ott tehát a császár — ha kerülő uton is, — abszolút hatalommal rendelkezik. Nem úgy nálunk. Hazánkat és nemzetünket

T Á R C A.

Dicsérvétek — megszületett!

Zugjon a tenger,
Zengjen az ének,
Adja a szellő
Altal a szélnek,
Törjön az égig
Dallama, árja,
Kell, hogy a földet
Szerte bejárja,
„Dicsérvétek — megszületett!“

Pirkad a hajnal,
Vége az éjnek;
Csend ül a léghen
Vigan az ének,
Oszlik a felhő,
Tisztul az ég is,
Áttör a léghen
Dallama mégis:
„Dicsérvétek, — megszületett!“

Ott van a nap már,
Fönn ül az égen,

Várta az ember
Négyezer éven . . .
Fénye, világa
Messze elárad,
Kelti az ének,
Most is a tájat:
„Dicsérvétek — megszületett!“

Mert hisz az ének
Balsam a földön
Mig csak az ember
Földi göröngyön
Rójjá életét;
Nem szünik árja,
Édes a hit a
Szívnek bajára:
„Dicsérvétek — megszületett!“

K. B.

Magyar politikusokról.

— Irta: Gróf Vay Sándor. —

A bécsi konferenciák után hazatértek a miniszterek az ő dolgaikról beszélni nem szokás a vonal alatt. Ellenben régi embe-
rekről, elmúlt jeles hazafiakról illik is, meg-
dukál is megemlékezni.

Szomorú a magyar nóta — háromszáz esztendő óta . . . Amint dédapáink följegyzéseiből tudjuk, Ferenc császár uralkodása alatt is sok gravamen-re adódott ok.

Tudvalevő, hogy Ferenc császár a nagy francia forradalom hatása alatt remegett a legkisebb világosságtól is. A constituto szót úgy gyűlölte, hogy használatát még udvari orvosának sem engedte meg, s teljhatalmu minisztere, Thuguttal együtt csak arra törekedtek, hogy a szabadság legkisebb fellángolását is elfojtsák.

Atyáskodó, de azért makacs autokrata volt a császár, s lehetőleg meggátoltatott minden szellemi mozgalmat és előrehaladást. Különösen, miután a megalakult szent szövetség örök időkre biztosítani látszott alattvalóinak annyi vérével és pénzáldozatával kivívott elsőrendű nagy hatalmi állását, már nem igen törődött többé népeinek aspirációival.

Olasz tartományaiban elnyomta a keletkező szabadelvű mozgalmakat, Magyarországon pedig, nemcsak, hogy nem hívott össze országgyűlést, de midőn 1822—23-ban a szárdinai és nápolyi beavatkozás újabb áldozatokat igényelt, a rendek megkérdése

Ajánlom a n. é. közönség figyelmébe dusan felszerelt
női-, férfi- és gyermekcipő, sárczipő raktáramat
valamint szörme boák- és muffokat s az összes létező téli árukat.
Kézimunkákat óriási választékban. Legújabb kocsitakarókat.

Telephon 114.

Tisztelettel EISLER KÁROLY.

ezer éves alkotmány bátyázza körül, a melyen megtört minden önkényes hatalom. Nekünk nem a fejedelem kegye biztosított alkotmányos életet, hanem ellenkezőleg, a nemzet volt az, a mely némely jog átruházásával az uralkodónak hatalmat biztosított, Törvényhozó tényezőnek ismerte és ismeri el megkoronázott királyát a nemzet, de nem abban az értelemben, hogy az ő akarata a törvény, hanem aképen, hogy csak az lehessen törvény, a mit a nemzet akar s a király ahhoz hozzájárul.

Nem a király, hanem a nemzet a forrása minden jognak és minden hatalomnak.

Hát ez az, ami szálla az osztrákok szemében s a mit lépten nyomon kell tapasztalnunk, hogy alkotmányunk bátyáit fészegetik. Megpróbálták ezt már 48-ban is és az erre következett abszolút korszakban is. Sem pénzzel, sem vassal meg nem törhették e nemzet ellenállását s alkotmányához való hű ragaszkodását.

Midőn 1866-ban a poroszok irgalmatlanul elverték az osztrákokat, egyszerre sürgős szükségét érezték a magyarok barátságának s létrejött a kiegyezés, Tartozunk azon elismeréssel elődeinknek, hogy ezt az egyességet becsületes szándékkal igyekeztek létrehozni. Minden becsületes igyekezet megtörök azonban Ausztria azon mohó vágyán, hogy Magyarországot gyarmatává súlyessze. Ebből a szempontból tekintette a kiegyezést is.

Nem követte a dán király tanácsát szegény Sándor cár pedig hát okos dolgot cselekedett volna. Elég példa rá a mi helyzetünk Ausztriával szemben.

Alkotmányos életet akartok élni? Megkapjátok.

Felelős miniszteriumot akartok? Megkapjátok.

Megkapott ez az ország mindent a mivel el lehetett altatni kétségeit s hazája sorsa feletti aggodalmait. Megkapott

mindent, a mi csak formaság, de elütött mindentől a mi a lényeg.

A mindenkori kormányok kivétel nélkül azt a célt szolgálták, hogy ezt a lényeg elrejtésék a nemzet szeme elől s éppen ezért aggódó gondossággal örködték azon, hogy ha már tényleg a legteljesebb abszolútizmus uralkodik, ezt az abszolútizmust alkotmányos törvények takarják el.

Ebbe az állapotba — évtizedek hosszú során át szinte beletörődött a nemzet. Az alkotmányos máz eltakarta szemük elől a valóságot, midőn a bécsi hatalom elkergetetnek látta az időt arra, hogy összetörni a törvényszerűségnek még ezt a látszatát is.

Hát ez a történelmi előzménye a november 18-diki eseményeknek. Nem véletlenség sodorta felszínre az elkövetett törvénytelenéget, hanem egy évszázad óta tartó és makacs kitarással hajszolt törekvés, amely alkotmányunk megtörésére, függetlenségünk beklyóba verésére és szabadságunk elkobzására irányul.

Ismétlem, a törekvés megvolt, csupán még olyan lelkiismeretlen parlamenti párt, vagy mondjuk többségre volt szükség, a melynek elég vakmerősége és elszántsága ilyen merénylet elkövetésére. Hát megtalálták ezt a vakmerő és elszánt tábor a kormánypártban a mely immár nem áll meg a november 18-án elkövetett brutális alkotmánysértésnél, hanem magatartásával még a király személyét és belevonni igyekszik a politika utvesztőibe. Kétségtelen, hogy az országgyűlés szándékolt feloszlata csak tetézi a szabad-
elvűpárt eddigi bűneit.

Hogy betelt-e már a mérték, elválík a választások után. Immár a nemzet a sor: itéljen.

Választások előtt.

Beteg választási rendszerünkkel lép a kormányelnök az urnák elé, a mint hirdeti, fölemelt fővel várja a nemzet ítéletét. Légy erős nemzetem választó része, mert pénzhez

kötött jogod azon hitben bírod, hogy ez megvédi erőlködésed. Káros moraj visszhangzik a szegények lelkéből és ez tombolássá fajul, ha szavazatod árucikké teszed. A választók az állam oszlopai, kiket az igazság, a természet utasításán kell, hogy vezéreljenek, kik azok helyett is választanak, aki mint koldus dohányt rág, míg az utcát söpri, mert hozzájárul az államköltségekhez, viseli a közterheket. Ugyanaz a férfi, ki csak a választás erkölcsi sikerének elfogadását hirdeti, azt is mondja, hogy ha kell, választ egymásután többször. Mi ez egyéb mint annak jelzése, hogy nem tekinti a választót egyébnek, mint széikakasnak a földélen, oda téve könnyűvé-rűsége és állhatatlanságával, hogy olyan szélváltozást jelezzon, aminőt ő akar. Azt hiszik, hogy nincs a választóban erkölcsi elem, mely korbácsolni tud ha összérzetének tudatában van. A nemzet igazán csak a parlamenti választáskor szabad s ha szabadságával annak rövid percei alatt sem tud bánni, megérdemli, hogy végkép elveszítse azt. Talán soh' sem volt olyan fontos horderejű választásunk, mint a mostani, a választók szavazatától van függővé téve az alkotmány szövege s ha a döntést a nemzetnek nem megvásárolt lelkiismeretétől várjuk, a nemzet igaza isteni győzelemhez jut. Egy érdekes csoport konokságát, önzését kell szétörni a választók összességének. El kell pusztulniok, mihelyt a polgárokat kivétel nélkül különös érdekeik fölött álló cél lelkesíti s ha valaha, most lelkesítse, mert nemzeti önállóságunk megvédéséről van szó, melynek csak hazug takarója a házszabály kérdése. Ilyenkor a pártellentétek eltűnnek és minden jó magyar lelke viharzik a szegyéntől, melylyel Európának akarják beigazolni, hogy szegénységünk kiölt belőlünk már mindent azt is, mi atyáinknak imadot tárgya volt. A veszély, melynek gondolata is borzalmas lángra lobbantja a nemzet haragját. A képviselők indítványozási jogának, szólásszabadságának megszorítása, a szólási idő tartamának meghatározása, a vita bezárása, akár midőn szólásra jelentkezettek még vannak akár olyképen, hogy a vitának valamely előre meghatározott időpontban feltétlenül meg kell szünnie, annak jelei az államban, hogy az állam nem belső érvek, hanem csak külső hatalom által állhat fenn. E hatalom, illetve erőszak ellenszegzi fegyverét az egyesülés az egész vonalon, mert ez egyesülés nélkül parlamentünk nem lesz egyéb, mint a minő volt a Senátus, mikor a Nérók aljas és gonosz rendeleteit, becikke-

nélkül elrendelte az ujoncozást és felemelte az adókat.

Óriási fölháborodást keltett ez a törvénytelen adó- és ujonckivetés. Kiszámíthatatlan ma már az is, hogy hová fajulhattak volna a dolgok, ha Ferenc császárnak nem akad egy talpig becsületes, nagyeszű, őszinte tanácsadója, dömötöri Németh János, Causarium Regalium Direktor. Össze nem tévesztendő a rossznyéki Németh Jánossal, aki ugyancsak Causarium Regalium Direktor volt, de a XVIII. század vége felé játszott szerepet, s 1795-ben, a Martinovics és társai elleni híres felségértési pörben rendkívüli szigora és terrorizmussa folytán átkos emléket hagyott hátra.

A Status et Ordines Ferenc császár törvényellenes rendeletei ellen felzudulva, úgy az adóemelést, mint az ujoncállítást megtagdák.

Az uralkodó annyira fölháborodott az engedetlen rebelis magyarok ellen, hogy azonnal Bécsbe rendelte dömötöri Németh Jánost, a ki haladéktalanul jelentkezett is a Burg-ban.

Ferenc császár magából kikelve, minden megszólítás nélkül kiáltott Némethre:

— Merken Sie sich, dass ich will mit

Güterverlust, ja, wenn es sion muss, mit Kopfverlust die Rebellen strafen.

Németh, aki már husz év óta szolgált Ferenc császárt, s tudta ezuttal is, mint már annyiszor, bécsi, meg félénk, hizelkedő magyar aulikusok vezették félre, nem ijedt meg a dörgedelmes hangtól. Szívénél fogva akarta jobb meggyőződésre hozni az uralkodót, és magyaros tisztesség tudással így felelt:

— Eure Majestat sind Vater a ler Ihrer Unterthanen, und wir Ungarn sind nicht Ihre schlechtesten Kinder.

Aztán elővette a magával hozott Corpus Juris-t, s hangsúlyozta, hogy ő, mint a királyi ügyek igazgatója és a törvények őre protestál a császár törvénytársításai ellen.

Ez a férfias bátorság, egyenesség hatott. Ferenc császár halgatott, s mikor Németh így végezte beszédét:

— Császári Fenség, nekem négy fiam van, ha valamelyik vétséget követ el, szigoruan megbüntetem, ugyde az én szívem vérzik mellette.

Az uralkodó szemében köny csillogott, oda lépett Németh Jánoshoz s így szólt:

— Sie haben Recht, Sie sind ein braver, rechtschaffener Mann.

József nádor közbenjárásával aztán első

szorban Németh Jánosnak köszönhető, hogy Ferenc császár 1844-ben összehívta a Dietat, s igyekezett az abszolút időt elhagyva az ősi alkotmány alapján uralkodni Magyarországon.

Ezen az örökké emlékeztetes 1824/25-iki Dietán aztán lelkes ovációkban részesítette az ifjuság Németh Jánost, sőt arra kérték, engedje meg elkészíttetni könyomatos arcképét, hogy azt minden jó magyar megszerzhesse.

A puritán jellemű férfi azonban gyűlött minden hiúságot s a kitüntetések elutasította magától:

Csak kötelességemet teljesíttem hazámval szemben — mondotta és nem ült a piktornak.

Valamiképp mégis módját ejtette az országgyűlési ifjuság a dolognak, valamelyik ülés alatt egy jó rajzoló patvaristával le-
rajzoltatta, és e rajz után csinálták meg a könyomatos képet.

Néhány hét múlva Pesten, a Váci-utca egyik kirakatában maga Németh János is megpillantotta ezt a képet s nagy haragra lobbant. Haza menve azonnal utasította János fiát, — ki később vitéz katonája lett a szabadságharcnak — hogy menjen el a boltba vásárolja össze mind a képeket és rakassa egyenesen tűzre.

Karácsonyi ajándék tárgyaknak alkalmas cikkek,

kézimunkák, szörme boák, diszkötények, nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, keztyűk, szappan és parfümek és minden e szakba vágó cikkek jutányos áron kaphatók:

Kohn Ignác divat- és rövidáru üzletében. (Városház-palota.)

lyezte. Most már nem az a kérdés, ki áll a kormány mellé, ki az ellenzék mellé, hanem kiből él az alkotmányosság szeretete, kiből az önkény? Ha nemzetem erős lesz a kísértésekkel szemben, álmainkhoz csak egy lépés kell és az idegen érdeket szolgáló kormányral szemben nemzeti kormányunk lesz, hisz a természet rendje azt sugja, hogy a kormányokat szeretni és nem gyűlölni kellene. A ki kiakarja ölni az ellenzék, mely a mi viszonyaink között, a nemzetet jelenti, életünkre tör. Egy kormány sem tarthatja magát hatalmas ellenzék nélkül. Egy a kormány gyámolítóit azon megfelelő számra szállítja alá mely a remény és élvezés összevágó befolyása által vezethet. A kormány törekvésére csak egy válasz lehet: tömör sorakozás a hazának legjobbjaihoz, mely sorakozás hatalmas védbástya olyan megálljt kiált a „honmentő” alkotmánytörőkre, hogy menekülésüket a feledés fátyolában keressék. Légy erős, büszke és önértetes nemzetem e választásnál, mert gyávaságod jutalma halálod lesz! Hazám védbástya, Szabolcs megye büszkelelkű magyarjai, lobogjon a nemzeti lelkesedés lángja szenvedélyesen s akkor e meggyaláztatás még örömkönyveket fog fakasztani.

Mándoky Lajos.
(Bánffy párti kültag)

Karácsony.

Egyszer sujtott le a hatalmas Isten. Egyetlen egyszer. De benne volt a halandók büntetése egyszersmindörökre. Az első bűnnek büntetését érzi az emberiség s érezni fogja mindig is...

Homlokod verejtékével keresd ezután a mindennapi kenyeret!!! ... és a mindennapi kenyérért megkezdődött a harc, mely tart szünet nélkül és fog tartani beláthatatlan jövőig. A hatalomért való versengés ádáz indulata kiüríthetetlenül férközött be az emberi szívekbe. És ahol a rút irigység egyszer befészkelte magát, ott a szív megszünt többé nemes lenni és kivetkőzik a humanitás meg sem érdemelt köntöséből.

Nem segített a bűnös embereken az Istennek első küldötte, nem segített az Isteni kinyilatkozás, nem az özönvíz. Ki váltathatja meg a bűnt, minek minden paránya is csak bűn marad, amiért nem maradhat el a büntetés!!!

Az egész világot újjá teremtő forrongásra volt szükség, hogy megtisztuljon a

föld a salaktól... és az apák vétkeit negyedizigben megbosszulot Isten menyei küldöttjével bünbocsánatot hirdetett.

Istennek dicsőség, embernek béke, evvel a zászlóval indult meg az új harc, melynek hivatása volt a lelkeket megtisztítani, rossz tulajdonságából kivetkőztetni, javítani, jóra, Isten-félésre tanítani őket, hogy imádják Istenét és szeresse felebarátját mindenki.

Az eszme ma ünnepeli születésnapját és ünnepet ülnek az emberek, imádván az egek urát, szeretve tisztelve a felebarátot. Ma megtörnek a bosszút lihegő Heródesek, ma nem halljuk a fiaikat sirató Rákhelek szivettépő jajkiáltásait.

A templomének magasztos zenéje imára zárja két karunk s így istenünkhöz szállva kipanaszoljuk magunk, ... de hol a szeretet, hol a békesség, ha kilépünk istennek házából, hol a gondolatban, békességben összeforrott felebarát? Csak örökös torzsalkodás, egyenetlenkedés és készenlét a háborúra — Istennek nevében. A nagy veszedelem összehozza néha az ellenségeket, de ha kiderül az ég, újra kezdődik a létért való küzdelem orkánja.

A szeretet tana, Isten-félelem? karácsonyra való. A jótékonyság gyakorlása? az pedig nagyuri passzió, amibe a tobzódás és selyemruhaság vegyül, címe: a bál. De iszen ez természetes.

Az állam megvédi a testünket, csak előkerül a mindennapi kenyér, hát akkor minek egyéb; az imádságos könyv, az a szegények dolga. Hát van nekünk bajunk!?? Ördögöt van!!

Ki láthat a jövőbe? Ki láthatja azt a megváltozott emberiséget, minek előtte Isten mérhetetlen kegyének sugara mellett megnyílik ama kapu, mely újból visszavezet a paradicsomba, hol a szeretet ünnepe nem frázis, hanem eszköz a végcélra, a boldogulásra, hová hitvány emberi árnyak nem keverednek. Hányszor fogja még az emberiséget mindeneket felforgató vihar megrázni, míg eljuthat oda, hol az Istennek emelt oltár, nem cifraság, nem külső dísz, hol egy a milliók gondolata. És a gondolatban egyesült milliók egyje sem fogja szégyelleni, hogy mind egyforma imát küld az egy Istenhez. Majd ha a szellemi élet felül kerekedik az anyagon. Világosság Téged várunk!

Végig egész földön egy, csak egy láng lobog, Nem pihennek addig, míg a szívem érte dobog.

Egy ily dicső vihart szeretnék megérni.
Óh! hogy tudnék akkor rólad énekelni:
Szeretet ünnepe!
Szeretném azt a nagy vihart megérni,
Melyhez hasonló nem volt még soha,
Harangszó dörögne végig a világon,
Éget rendítő érces harsona.
Óh! Akkor tudnék énekelni,
Megszégyeniteném a vihar dalát,
Szilaj örömmöm fergegeteg zenéje,
Tombolva törne a világon át!!!

Dr. Cs. G.

Levél.

Irtá: Kuton Benóni.

Zsibong agyamnak gondolatja
A toll kezében színt' remeg,
A lokem ugy megfontolgtatja:
Megirjam-e e levelet?
Megirjam-e én jó királyom,
Meghallod-e a bus panaszt,
Mit szívem mélyéből — mély fájón, —
Siralmas honfibu fakaszt?
Kiöntsem-e sajtó szivemből,
Mi egyre üldöz, egyre hajt?
Mi országunkon zug keresztül:
Mégérted-e a bút, a jajt?
A nép jaját, — a kétség oly nagy! —
Népét, kit üznek lefelé! ...
Azt mondják: te jó s igaz vagy
Csak egy pillantást vess felé,
Csak mig bánatját im kitarom,
Figyelmezz fölséges királyom!

Hogy ösapáink megszerezték
E szép hazát, e drága hont,
Nem gondolták romlását, vesztét,
Hogy szétdulja kétség, a gond;
Hogy — mint viharban a szél a tölgyet —
Sztémarcangolja a viszály,
Hogy fajuk még örvénybe dölhet,
Hogy ős erénye sirba száll ...
... Ok megszerezték drága véren
Dus, termőföldek legjavát,
Melynek párját föld kerékségen
Sehol — keresve sem találsz,
Telve itt a kalász szemekkel,
Gyümölcsessel kínál minden ág,
Dicsekszik borteremő hegyekkel,
Tisztább a lég, szebb a virág;
Amit bökézzel ad az Isten,
Mindennek a színe java,
Három ország kincse van itten,
A jó Ég tudja — mégis innen

— Nem vagyok én komédia, hogy az utcán ögyelgők bámuljanak! — dohogta mérgesen, és fia valóban parancsa szerint cselekedett.

Épen így nem fogadott el semmiféle rendjelet, semmiféle kitüntetés.

— Én csak hazám ősi alkotmányát védtem. Ezt meg kell tenni a korona minden igaz tanácsadójának. De ez nem érdem

Vége a personalis-i ranggal kínálta meg Ferenc császár, de Némethnek ez sem kellett.

— A personalisnak reprezentálni kell. Nekem pedig ahhoz való vagyonom nincsen; — mondotta Revicky Ádámnak, a híres kancellárnak.

Ferenc császár, hogy mégis szerezzen valami örömet Némethnek, György fiát, az alig 31 éves fiatal embert, kinövezte esztergomi kanonoknak.

— Ich musste doch mit etwas den alten Németh eine Freude machen. És valóban ő maga is gyermekesen örült, mikor elmondták neki, hogy Németh János ekkor mégis elmosolyodott s így szólt:

— E mán mégse kutya ... t. i. fiának ilyen fiatal korban való kanonoksága.

Általában sok ellentétes vonás akadt Ferenc császár jellemében; így zsarnoki haj-

lamai dacára, sok volt benne a kedélyesség. Ezért és lenchenfeldi jargonjáért rajongtak is érte a bécsiek.

A magyar diétai követekkel is estek nem egyszer kedélyes párbeszédei s nem utolsó ezek közt, mikor egyik Szathmáry-Királyt — insurgens kapitány is volt valamikor — megszólítva, tudakozódott a hazai állapotoktól.

A só drágasága volt akkor az örökös gravamen. A borsodmegyei nemes ur is azzal hozakodott elő. Nem lévén valami jó lábbon Arminus nyelvvel, tehát a lehető leglapidárisabb stylusban:

— Hát Majestat Salz theuer — Geld wenig.

Az sem utolsó, mikor valamelyik Szermerét — mások szerint Vitéz János abauji követet — ad audiendum verbum citáltatta Ferenc császár. Az illető követ kereste is Budán, Székesfejerváron, sőt még Visegrádon is, de nem találva itt sehol a magyar királyt, fogta magát, hazament a kuriájára.

— Hiszen Bécsben lakik Ferenc császár oda menj! — fogadta elképedve a főispán — mire a jó ur a legnagyobb nyugalommal válaszolta:

— Nekem császárom nincs, Bécs nem magyar királyi székhely s oda én nem tar-

tozom menni, ha a királyom hivat, akinek Budán dukál lenni.

Valami ügyes-bajos nemes feljött Bécsbe, és beszélt a Wiedenben levő „Arany Bányá”-ba. Híres vendégfogadója volt ez valamikor a magyar uraknak. Ma is magyarul hangzik a cégére.

„Vendégfogadó az Arany Bányához.”
Ebédközben elmondja a magyar ur a vendéglősnek, hogy megy a császárhoz.

— Schön ... csak arra vigyázzon mit mond majd a császár. Ha azt mondja mir wer' scho machen, akkor ne menjen el, de irassa rá kézjegyet az istanciára, mert azt mindenkinek mondja a császár és nem történik soha semmi.

Igy is lön. Alig mondta ki szokott mondását az öreg császár, félbeszakítja a nemes ur.

— Nix nutz Majestat. . . A Lamp' Wirth azt mondta, hogy mindenkit azzal bocsát el felséged, akinek az ügyében nem történik semmi. Tessék csak ide pingálni kézjegyet.

Ejnye, hát így beszél a Lamp' Wirth, no várj! Azért is elintézem a dolgát. Rá irta azonnal kézjegyet a paksamétára s kedvezően intézték el a nemes ur ügyes-bajos dolgát.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamárhurut és különösen láb-badozóknál influenza után ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

Folyton zug a nép panasza;
A boldogsága dőre álom . . .
— Bizony, így van ez, jó királyom!

Rengő-ringó bokor aljába
Fészket rak a dalos madár,
Hogy ne tépje a vihar árja,
Sas is magának odut váj,
A világfentartó kegyelme
Ételmet, tápot ad nekik,
— S az embernek a küzdelemben
Töste lelke fáj, vérezik,
Dus kincsek között rongyosan jár,
Kenyér mellett küzd éhesen,
Hite, reménye kialudt már
Vonaglik pusztul csendesén,
Egy szánnivaló koldussá lett.
Ki nyugtot sem lel e hazán,
Kétségbeeső sorsa felett
Sirni lehetne, igazán!
. . . Az ősi porta pusztul egyre,
A végrehajtó licitál, . . .
Békés család kiűzve, verve,
A határszélen sirdogál . . .
Nincs hely e honban, hol megháljon.
— Bizony így van ez, jó királyom!

Sujtja, veri a sors e népet,
Hiába minden hit, remény;
Lelke szárnyszeggett, szíve tépett,
Köny ragyog mindenik szemén:
Szent örökségünk: e drága ország,
Már nem az örömök helye,
Növelik egyre buját, gondját,
Inség, s nyomorral van tele.
Hiszen óh saját gyermekei
Emelnek rá sujtó kezét!
Mind, mind önön célját keresi
És nincs aki jóra vezet!
Akinek féltve, óvni kéne,
S honért tenni önzetlenül:
Nem gondol rá, — egy sem tesz érte, —
Husos fazékhoz ha kerül . . .
Igazság? — egynek sem barátja,
A konc, a sáp az ideál!
A nép érdekét egy se bánja
A nép — szívéhez messze áll!
Haldoklik a szent jog, igazság,
S a nemzet gyáván nézi azt,
Pedig a testét, lelkét marják;
De nem hallat jajsztót, panaszt:
Zokogva hallgat. Tettre sem kész,
Állani rettentő bosszút,
Nincs igazságos vezető kéz:
Nincsen Rákóczy, nincs Kossuth! . . .
. . . A paloták leromlanának,

Metternichet nagyon gyűlölték Magyarországon. Ami csak rossz volt, bizalmas körben azt mind Metternichnek nevezték.

Történt a harmincas években, hogy Teleky Sámuel gróf utazott valahová. Hires parádés kocsisa, Fehér János hajtotta a négyest.

De egyre meg-megállt a fogat. Az osztorhegyes csökönyös volt. Mindenféle ravasz fufanggal bosszantotta kocsisát. Istrángba hágott, felvágott, szóval elővett mindenféle löpraktikát.

Végre Teleki Sámuel türelmét vesztette és rászólt Jánosra, hogy mi dolog az már, nem bírn egy rongyos döggel.

— Mert nagy Meternyik ez ló instálom — felelte vissza Fehér János, úgy hogy a gróf elkezdett nevetni és elmaradt a további dorgatorium.

Régi dietái adomák ezek, a melyeket jókedvű patvaristák: Bónis Samu, Jászay Pali, meg a többi — később maguk is híressé lett emberek — hordogattak haza, s a melyeknek emléke megmarad azokban az ormóttan kuriákban, ahol akad még hazafias érzés és valamelyes kegyelet.

Inognának a koronák!
Nyomában a nagy pusztulásnak
Támadna egy új, szebb világ! . . .
Lelkiszemeimmel szinte látom! . . .
— Bizony így van ez jó királyom . . .

Kérünk téged most jó királyom,
Segíts már szegény magyarom!
Gyógyítsd meg, hogy szíve ne fájjon,
Szereini fog téged nagyon!
Ne hagyj pusztulni szép hazánkat.
Hisz tőle fénylik koronád!
Csodás fényét — hiszen beláthadd, —
Hazánk szépsége szórja rád!
Szállj le már egyszer a magasból.
S jöjj, jer hű néped közé,
A szent — ki elhullott oldaladtól —
Ő sebeinket kötözze.
Ne hallgass meg amit fecsegnek
Trónodnak csúszó férgei,
Piszkos szájuk — senkit sem lep meg —
Hazugságokkal van teli!
Ne hallgass a hizelkedőkre,
Vesd meg a sok rut talpnyalót;
A nép közé jöjj, kérdezd ki tőle,
Az mondja meg majd a valót!
Ne hagyj a gaz heréket szólni,
Igazat nem mondanak soha,
A népek dolgos milliói
Trónodnak biztos oszlopa!
Érted, ha kell, — könnyű belátnod —
Készen áll millió hősi kar . . .!
. . . Hajh, kövesd a szerény tanácsot,
Mit elsírt neked im a dal! . . .
Siess! Néped soká ne várjon,
Jöjj közénk öreg királyom
És kérd meg tőlünk: mi bajunk! . . .

A gymnasium új igazgatója.

Martinyi József, a helybeli ágostai hitvallású evangélikus főgymnasium tükény igazgatója, lemondott állásáról. Hétfőn vált köztudomásúvá, hogy a felső hatóság elfogadta, megrongált egészségére és előrehaladott korára való tekintetből Martinyi lemondását.

A kormányzó tanács Leffler Sámuel választotta meg új igazgatóvá, aki az intézet fejlesztésében eddig is tevékeny részt vett.

Városunk lakosságánál és a tanuló ifjuságnál általános örömet keltett a választás, mert az valóban érdemes férfura esett. Martinyi szakavatott vezetése, atyai gondoskodása, 36 éves működése mellett nagygyá fejlődött a helybeli főgymnasium és jóleső örömmel vettük tudomásul, hogy Martinyinak méltó utóda vette át az igazgatóságot és ezáltal a gymnasium tovább fejlesztése jó kezébe van letéve.

Kedden este fáklyás zenével bucsuzott el az ifjuság szeretett volt igazgatójától és ugyanígy fejezte ki örömét az új igazgató előtt.

A menetben közel 400 tanuló és rendkívül nagyszámú közönség vett részt, dacára annak, hogy kellemetlen, havas, téli idő volt. Félnyolc óra tájon állította össze dr. Pröhle Vilmos tanár az ifjuságot katonás sorba és az egész menetet ő vezette olyan szakértelemmel, hogy sem az ifjuságnak, sem a közönségnek ruhájában nem esett kár a csepegő fáklyáktól. A gymnasium udvaráról a Rákócy-induló hangjai mellett indult el példás rendben a menet és a Kállai-utcára kanyarodva,

két sorba állva, hosszú sort képezett a fáklyás ifjuság. A gyalogjárókat és az uttestet pedig nagyszámú és diszes közönség lepte el. Az iskola dalköre rázendített „Szent az érzet“ kezdetű dalra, melyet Santroch Alajos vezetésével hibátlanul adott elő.

Ferlicska Kálmán VIII. o. tanuló: Hosszu és fáradságos munka után, amidőn az iskolától megvált az igazgató, elengedhetetlen kötelességnek tartja az ifjuság, hogy azon férfi előtt, ki életének nagy részét, közel négy évtizedet töltött áldásos munkában, háláját, szíve mélyéből fakadó köszönetét kifejezze. (hosszas éljenzés) Teszik ezt azért is, mert az igazgató nemcsak tanítója, hanem gyámolítója, segítője, tanácsadója is volt az ifjuságnak. Most a bucsuzás percében beismerik, hogy ha néha, a fiatalság meggondolatlanságból kifolyólag rosszállást kiérdemelték, azt az igazgató mindig kiméletesen teite és ha büntetett is, igazságosan büntetett. Az osztálytársak és az iskola ifjusága nevében amidőn elbucsuznak, azon kívánságuknak adnak kifejezést, hogy az Isten még sokáig éltesse! (percekig tartó éljenzés)

Martinyi József: Ma délelőtt azt hitte, hogy elvált az ifjuságtól végleg. Azonban örömmel látja be, hogy kellemesen csalódott. Az ifjuságot nemes szíve elhozta ide ismét, hogy újra kezét szoríthasson véle. A külsőségeknek és hivalkodásoknak nem barátja, de örömmel látja itt még az ifjuságot, mivel, arról győződött meg ezen körülményből, hogy nemes szívé és hálásan emlékezik vissza azokra, akik — bár kismértékben — a javukat mozdították elő. Kedves tanítványának beszédjében a válás fájdalmát látja megnyilatkozni. Őszintén vallja be, hogy ő is nehéz szívvel válik meg azon intézettől, melynek — úgyszólván bölcsőjét is ő ringatta; 36 évvel ezelőtt 70—80 tanulója volt az iskolának és ma 500 körüli a növendékek száma s ezáltal a nyiregyházi ág. hivi, főgymnasium a kerület leghatalmasabb iskolája lett. Becsülettel, tisztességgel és jóakarattal vezette a reá bizott tanintézetet és boldognak érzi magát, hogy nagygyá fejlődött. Bucsuzóul ismételtlen csak a vallásosságot, istenfélőséget ajánlja és kéri a tanuló ifjuságot a tanári kar tiszteletére és hogy ne feledkezzenek meg a hazáról, legyenek hasznos tagjai a nemzetnek! Isten velük! (percekig tartó lelkes éljenzés)

A zenekar rákezdett a Rákócy-indulóra s annak hangjai mellett Martinyit és Lefflert éltetve indult meg a menet.

Viharos éljenzés közben ért az ifjuság a Nádor-utcaára, az új igazgató lakása elé, ahol dr. Pröhle Vilmos tanár, vezényszavára egy pár pillanat alatt nyíl egyenes kettős sorra fejlődött. A dalkör elénekelt „Szent az érzet“ című gyönyörű éneket, mely után:

Bartos Mihály VIII. o. tanuló az ifjuság nevében mondta el üdvözlőjét: Őt évvel ezelőtt örömmennepe volt az iskolának, amikor 25 éves tanári jubeliumát ünne-

!! Karácsonyi és újévi ajándéktárgyak !!
PAVLOVITS IMRE cégénél.

pelte a mostani szeretett igazgatójuk. Ismét ünnepe van a nyiregyházi ág. hitv. evangélikus főiskolának, mert a kormányzó tanács az ifjuság büszkeségét, Leffler Sámuel tette meg igazgatóvá. (éljenzés) Amidőn az őszinte szeretetnek, igaz rakaskodásnak, mélységes tiszteletnek kifejezést adnak, lehetetlen fel nem említeni a nagy tudást, mely előtt mindenki meghajol. A tanuló ifjuságot nem vasszigorral szorítja ra kötelezettségének teljesítésére, hanem meggyőző szavakkal világosítja fel a saját érdeke felől és megkedvelteti vele a tanulást. De nem csak a tanítást látta el lelkiismeretes pontossággal eddigi működése alatt az új igazgató, hanem szívükbe véste az erényt, az Istenfélőséget, a hazaszeretetet, az ősi alkotmány tiszteletét. Most amidőn új igazgatójukat üdvözölni van szerencsénk, hálás szívvel mondanak köszönetet mindazon jókért, amelyet eddigi működése alatt tett; mely idő alatt ha büntetett is, mindig atyai jóindulatból tette és minden cselekményét az igazságérzet hozta létre. Tágabb hatáskörrel bírva, még több jót tehet a jövőben, a tanári kar támogatás mellett az új igazgatójuk az ifjuság javára és az intézet fejlesztésére nézve. Kívánják, hogy az Isteni gondviselés az új igazgatót az emberi kor legvégső határáig éltesse. (viharos éljenzés)

Leffler Sámuel: Az elfogultság ezen szent percében, jól esett szívének az ifjuság őszinte ragaszkodása. Ebben a magaslatban úgy érzi, hogy nem élt hiába. 30 éves működésére örömmel emlékszik vissza, mert ezen idő alatt, sohasem tévesztette szem eől az ifjuság jól felfogott érdekét. Most amikor a díszes állását a kormányzó tanács kezéből vette és a jó hírnévvel rendelkező nyiregyházi ág. hitv. evang. főiskolának élére áll, a tanuló ifjuságot az Istenfélelemre, lelkiismeretes munkálkodásra, a hazaszeretetre inti, egyidejűleg azonban azon nézetének ad kifejezést, hogy a haza nem elegendhetik meg a hangzatos szavakkal, hanem felgyürt karokkal kell annak érdekében dolgozni. (éljenzés) A tanári kar becses támogatásával a jövőben is oda fog hatni, hogy új tisztében is a tanuló ifjuság szereretete övezze és hogy az intézet jó hírnevét a jövőben is megtartsa. A szeretet szövetekével fog az ifjuság javára munkálkodni. De a kellemetlen időben nem akarja a tanuló ifjuságot ott tartani, mert nem csak a tanításra, de az ifjuság testi épségére felügyelni is kötelességének tartja, még egyszer szíves köszönetét fejezi ki és az Istenfélést, a kötelesség érzetét, a jó erkölcsöt a hazaszeretetet ajánlja még egyszer az ifjuság szíves figyelmébe. (hosszas és lelkes éljenzés.)

A dalkör ezután hatásosan énekelte el „Csak gyönyörű nemzet ez a magyar nemzet” kezdetű dalt.

Ezután a zenekar Balogh Bandi vezetésével elhuzta az új igazgató kedvenc dalát: „Végig mentem az ormódi temetőn”. Az ifjuság ismételen éljenzett úgy, hogy ismét kénytelen volt Leffler szólni és felkérni a tanuló ifjuságot a szét oszlásra.

Erre az ifjuság újabb éljenzésbe tört ki, mely után szép, példás rendben oszlott szét.

Sps.

A városi tisztviselők fizetésének rendezése.

Épen azért ezen általános vezérelvből kiindulva az összes tisztviselői állásokat — a szaktisztviselők és a kezelőszemélyzet egyes tagjainak kivételével — (VII.) hét osztályba soroztuk; a javadalmazás mértékét s a fokozatos előlépés rendszerét pedig szintén akként szabályoztuk, amely az állami és köztörvényhatósági tisztviselők javadalmazásával és előlépési jogával összehasonlítva ez utóbb nevezettek javára mutat még mindig s igen lényeges különbözetet, de mindazonáltal a jelenlegi helyzetünkhöz viszonyítva tényleges javulást ígér. Amíg ugyanis az állami és köztörvényhatósági tisztviselők minimális fizetése — tehát az ugynevezett tisztviselői létminimum — a törvényhozás által 1400 koronában nyert megállapítást.

S a míg az állami és köztörvényhatósági tisztviselők részére megállapított fizetési osztályok közül a IX—X. és XI. fizetési osztályban a fokozatos előlépés az eltöltött 4—4 évi szolgálati időhöz köttetett s a míg az állam szolgálatában álló tisztviselők előlépési lehetősége a kezelőszemélyzetre nézve a XI. fizetési osztály utolsó fokozatától a IX. fizetési osztály első fokozatáig szinte automatikusan terjedhet: addig a tisztelettel idezárt tervezet a kezdő fizetést 1200 koronában, a fokozatos előlépés rendszerét az eltöltött 5—5 évi szolgálati időben állapítja meg, az egyik fizetési osztályból a felsőbb fizetési osztályba való előlépés lehetőségét pedig — e hivatali minősítés különbözősége folytán — csaknem teljesen kizárja.

Az összes tisztviselői állásokat két, egymástól külön csoportba foglaltuk össze. Az első csoportban azon hivatali állások vannak felsorolva, amelyek természetüknél fogva az illető tisztviselőnek állandó s folytonos ellátását igénylik s amely hivatali állásban levő tisztviselők minden mellékjövödelem élvezetétől részben az érvényben levő szervezeti szabályzat által, részben az ezen tervezet elfogadása esetén el vannak, illetve el lesznek tiltva, s akik szolgálatuk tartama alatt sem köz-, sem magánszolgálatban egyáltalán nem állhatnak, illetve ez irányban semminemű ügködést nem folytathatnak. E részben is azonban bizonyos kivételt kellett felállítanunk és pedig annyiban, amennyiben a városi mérnöki állást a tervezet III-ik, a tisztügyi állást pedig a tervezet IV-ik fizetési osztályába soroztuk. Tettük pedig ezt a mérnöki állást illetőleg azért, mert bár a szervezeti szabályzat a városi mérnöknek a magánmunkálkodást megengedi, meggyőződésünk, hogy városunk rohamos fejlődése, építkezései, utcáinak és tereinek szabályozása olymértű elfoglaltságot s kötelezettséget rónak a mérnöki hivatalra, hogy azoknak hű és lelkiismeretes teljesítése a magánmunkálatok elvállalását csaknem lehetetlenné, vagy legalább is erősen korlátoztá, azoknak a hivatalos teendők ellátására esetleg gyakorolható káros kihatását pedig — a biztosított kedvezmény kihasználásának esetleges torszirozása által — egyenesen kizártá teszi, s tettük különösen azért, mert a mérnöki állás ezidőszerint a legkedvezőbb javadalmazott hivatali állás s így nem lenne a méltányossággal összeegyeztethető, hogy azzal szemben más, eddig aránytalanul alacsonyabban javadalmazott hivatali állás annak javadalmazását meghaladó előnyben részesíthető legyen. A tisztügyi állást illetőleg pedig azért kellett kivételt tennünk, mert úgy a közigazgatás, mint az árvaszék ügyforgalmának rohamos emelkedése, de különösen az ujabban érvénybe lépett árvaszéki ügyrend a tisztügyi ügyésznek ugyszólván állandó s jövedelmet egyáltalán nem hajtó elfoglaltatását igényli, főleg pedig azért, mert míg minden város és törvényhatóság a tisztügyi hivatalos szolgálatára külön segéderőt rendel, addig Nyiregyháza város szervezkedési szabályrendelete e tekintetben intézkedést nem tartalmaz.

A második csoportba a szaktisztviselőket, továbbá a kezelőszemélyzetnek s a segédvénnyeseknek egyes tagjait soroztuk. A szaktisztviselők csoportjában a város három orvosa s egy városi állatorvos (a közbiztonsági felügyelő) van felsorolva.

(Folyt. köv.)

Nyiregyháza és Vidéke.

(Rovatvezető: Kuton Benoni.)

Tisztázás.

Pár hónappal ezelőtt, látva, hogy Nyiregyháza polgárságának érdekei nem találhatnak szótörőre, a „Szabolcs” t. szerkesztőségé szíveségéből a Bátor közügyei iránt táplált jóindulatából, megindítottam a rovatot.

Emlékezhettek rá t. olvasóink, hogy annak idején e rovat hivatását fejtegetve, programmunk pontjai közé iktattuk azt az elvet, hogy nem fogunk személyeskedni. Ezt ígértük akkor, ehhez tartjuk magunkat most is továbbra is.

Ámde nagyon, de nagyon csalatkoznék bárki, ha azt gondolná, hogy ez ígéretünk azt jelenti, hogy tartózkodni fogunk az igazságot kimondásától, hogy elfogunk hallgatni mindent, ami valakinek kellemetlen lenne, ha azt nyíltan kimondanók; hogy Dobzsek leszünk és meghunyászkodásból soha nem lesz egyetlen megrovó szavunk ott, hol kemény kritikát gyakorolni a közérdek szempontjából kötelesség.

Igenis, — bármily szívességet is tennék egyeseknek ellenkezőjével, — de mi ki fogunk mondani az igazság és közérdek szempontjából mindent, amit jónak látunk. Ezt fogjuk cselekedni valahányszor Bátor és vidékének java úgy kívánja, mert mi nem egyesekért megyünk tűzbe, hanem a közjó szolgálatában.

De hát mire is való a sajtó, ha nem, hogy eszköze legyen a szabad szónak?! S mit mondana a szabad, független olvasó, ha azt tapasztalná, hogy mi mindent elhallgatunk, mit elhallgatni nem volna szabad, sőt bűn, mulasztás?! Hogy mi nem merünk szabadon beszélni, mert félünk egyesektől! Ha ezt a szemrehányást megérdemelnők, bizony akkor kár lenne a nyomdafestéktől mit rovatunk nyomásánál felhasználunk.

Öt év óta, mint a journalistika szürke muukása, önzetlenül, anyagi érdek nélkül áttam a közügyek szolgálatába, elismerést, jutalmat, kedveskedést nem várva senkitől. Az igazság legyőzhetetlen erejébe vetett hittel, tiszta meggyőződéssel, szilárd akarattal, a közügyek iránt érzett szeretettel állottam a tollal küzdők sorába a közjóért, a polgárság jogaiért, a nemtörődömség, mulasztások, hibák, rosszakarat ellen. Nem riadtott vissza a küzdelemtől az emberek gyengesége, nem csüggesztett el a közügyek iránti közönyössége, nem az sem, hogy Bátorban a rang, a hivatalos hatalom, az akarnokok pöffeszkedésétől való ostoba félelem ugyancsak televény talaj melyben, a meghunyászkodás a szolgálalkúság, kishitőség buján tenyészik, akkor sem, midőn e rovatot megnyitottam, mert erős volt a hitem, hogy vannak Bátorban független, önálló gondolkodásu egyének is, kik a rekonzpirálás e nagy művében segítségemre lesznek. És bár azok is, kik mellüket verve függetlenségüket fitogtatják, kik örökké a viszonyok rosszasága miatt panaszkodnak magamra hagytak sőt ellenem fordultak a kitűzött utról le nem tértem, le nem térek. Nem tart vissza a hálátlanság szülte rosszindulat és az elfogultság, korlátoltság méhének gyümölcse: a rosszakaratu és több oldalról jövő támadás sem.

És miért e rosszindulat, miért e támadás?!

— Kedves barátom, maga nagyon nyíltan, szépitgetés nélkül mondja meg az igazságot, már pedig ez Bátorban hiba! . . . — mondta pár héttel ezelőtt egyik bátori nagyfejű.

Ez hiba?! — Akkor én még e rovatnak vezetője vagyok — Bátorban!!! — csupa hibákat fogok elkövetni. Tisztán, szeplőtlen hoztam ide azt a tollat, melyet eddig az eszmékért, az idealokért való harcban használtam és azt a szeplőtlen tisztaságot meg is fogom őrizni. Tollam meggyőződésem független! Ebből merithettem és meritek erőt a küzdelemhez és ehhez méltón nyílt sisakkal és nem alattomos, rejtett fegyverekkel küzdök.

Kicsinyes torzsalkodás, személyeskedés, rosszindulatu támadás, a toll bérbeadása, felekezet, társadalmi osztály elleni gyűlölet, szóval mindaz, ami a hírlapírói tisztességgel inkompatibilis, ami csak arra való, hogy egy

lap erkölcsi értékét leszállítsa. e rovat hasábjait be nem szennyezze. Becsületes munka, önzetlen fellépés, őszinte szó, pártatlan elfogulatlan bírálat az igazi érdem elismerése, de a mulasztások, hibák, ferdeségek nyílt ostromozása jellemezi e rovatot, melynek szep-lőtlenységét igazam, önzetlenségem tudatában mindenki ellen és bármely körülmények között megvédtem és megvédem.

Jól tudjuk, hogy vannak Bátorban, kiknek kellemetlen, ha az igazat megmondjuk; vannak oly hiányos, vagy fölösleges kerekü — de nem normális — észjárásu, hátramara-dott lelkü egyének, akik jobban szeretnék, ha még most is meg volna a cenzura — persze a tekintetes közigazgatás, vagy főtisztelendő papság szigorú kezelése alatt! . . . — s 48-ban a szabad sajtót meg nem teremtették volna. Igen vannak Bátorban ilyen — személyeket megnevezni nem akarok — korlátozt, kötött elméjü egyének. Csakhogy ezeknek a kedvéért mi nem sülyedhetünk oda, hogy mi is hasonló vakondakszerű elveket valljunk, strucpolitikát folytassunk. Mi a szabad sajtót nagyon helyeseljük, mert a szabadság és igazság orgánumának tartjuk. S még sokat lehetne ehhez hozzáfűzünk, ha terünk megengedné s így kénytelenek vagyunk rátérni az okra, ami e cikk megírására indított bennünket.

Ez az ok nem más mint az a lanyhaság, melyet a község ügyeinek vitelében a képviselő testület részéről fájdalommal tapasztalunk. Mi tudunk dicsérni és buzdítani, nem a magunk hasznáért, — mert hát oly botor ember nem igen akad, aki azt gondolhatná, hogy e rovatot anyagiakért szerkesztjük: — ismételjük: mi tudunk dicsérni, buzdítani, midőn a közérdek szempontjából felhívjuk a képviselőtestület figyelmét egyremásra, de mikor azt kell tapasztalunk, hogy falra hányunk borsót és nem akad a tisztelt képviselőtestület tagjai között aki még csak a füle botját is hajtaná meg a mi beszédünkre, akkor tessék tudomásul venni jövendőre nézve mihez tartás végett, hogy tudunk mi más hangon is beszélni és fogunk is ha kell, ha a közérdek úgy kívánja! És nem félünk attól a fenyegetéstől, hogy „kegyvesztettek!” leszünk!

Azért ezuttal is minden teketória nélkül kimondjuk, hogy — a legenyhébb szóval élve — legalább is lanyhaság a mit a képviselőtestület részéről tapasztalunk.

Kifogásaink lennének már maga a tagok összeállítását illetőleg is, mert kérem:

Örök igazság, hogy egészséges önkormányzat csak úgy létesülhet, ha az önkormányzati — nálunk: képviselő — testület a választó polgárok tiszta meggyőződésének folyományaként áll elő. A társadalmi élet fejlődésének, a nép jólétének, a város haladásának főfeltétele, hogy a polgárok akarata minden téren szabadon érvényesüljön és a képviselő testület a választó közönség érdekeinek kifejezője legyen. Már pedig ez nálunk sajnos nincs így. Nem akarok jelen cikkem keretében illusztrációkkal szolgálni, elég legyen egyelőre, ha rámutatunk arra a ferde helyzetre, hogy a képviselőtestületi tagok ezen minőségükkel járó hivatásukkal vajmi keveset törődnek. Ritkán járnak el a gyűlésekbe és akkor is olyan ábrázattal ülnek a zöld asztalhoz, — bezzeg a fehér asztal jobban lekötné! — melyről leolvasható, hogy unják az egész „komédiát;” szeretnék már ott hagyni és ha akad egy-egy ember, ki hozzászól valamely tárgyhöz és nem fogadja el föltétlenül az előterjesztettet azt bosszusan demagogia vádjával illetik, ki gáncoskodik és kerékkötője a haladásnak. Aki bírálatot mer gyakorolni közügyeink felett: — demagóg, de akik a polgárság érdekének védelmezőjéül tolják fel magukat és minden újabb terhet föltétlenül elfogadnak, mely a polgárság vállaira nehezedik, azok dicső nagy emberek!

De a rendszer is ferde!

Mert: nem elég az, nem fontos az, hogy a közgyűlések tárgysorozatába a közönséget nem érdeklő, egyeseket illető aprólékos tárgyak egész litániái vétettek fel, hanem az a lényeges, hogy a nagy közönséget érdeklő kérdések ne hagyassanak ki. Mert kérem az öreg hiba, hogy új eszmék közérdekü, ideák mellőztetnek, talán csak azért, mert nem a bölcs magistrátus koponyájában szülemlettek?!

Hány és hány életképes idea vár megdolgozásra és nem akad a képviselő testületnek néhány olyan tagja, aki szóvá tegye, aki tudja, hogy a test. tagság nem arra való, hogy általa hiúságunkat legyezzessük és egy automata szerepét töltsük be.

Ezuttal csak ennyit akartunk mondani. Ne tessék azt hinni, hogy a mi szavunk csak olyan, mint a kutyaugatás, hogy nem hallik a menyországba. Lám a szu is apró állatka és mégis megörli a hatalmas tölgyet.

Minden helyes ideát újból föl fogunk eleveníteni s általában azon leszünk, hogy közérdekü ügyek ne legyenek az elposványodás sorsának részesei a tisztelt képviselőtestületi tag urak lanyhaságának áldozatai!

Boldog karácsonyi ünnepeket! . . .

Szabolcsvármegye területére nézve ajánlható gyümölcsfajok jegyzéke.

— Összeállította és lapunknak 4847/904. szám alatt megküldte Molnár István, gyümölcsészeti miniszteri biztos. —

Hazánk területének legnagyobb része gyümölcsstermelésre eléggé alkalmas és bőtermő években gyümölcskivitelünk értéke 16—18 millió korona között ingadozik, nem számítva a hazánkban fogyasztásra és feldolgozásra kerülő gyümölcs pénzértékét.

Gyümölcsstermelésünknek azonban egy nagy, sarkalatos hibája van, mely rendszeres és jutalmazó értékesítéséhez nem vezethet. Ez a sarkalatos hiba pedig abban van, hogy igen sok fajtát, egész fajtagyűjteményt termel majdnem minden termelőnk. Az a néhány termelő, ki csak 2—4 jó s bőven termő fajtát termel: könnyen és jól is tudja értékesíteni termését; de a termelők nagy zöme vagy silány fajtát termel, vagy pedig oly sok fajtát, hogy egy-egy fajtából alig képes 200—300 darabra szóló megrendelést is teljesíteni s kénytelen termését mint vegyes gyümölcsöt olcsón elpocsékolni.

Jövedelmező gyümölcsstermelés, gyümölcspár, továbbá egészséges, rendszeres gyümölcskereskedés és kivitel csak ott lehetséges, a hol egyes egész vidékek csak néhány, kevés számú, jó minőségű fajtát nagyban képesek termelni és állandóan szállítani. Könnyen belátható tehát, hogy gyümölcsstermelésünk mindaddig nem lehet fontos mezőgazdasági termelési ág, míg a termelés nem lesz a fajták reduktója útján vidékenként egységesen szervezve.

A földmívelési kormány ezt már évekket ezelőtt belátván, az orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztost utasította, hogy az ország egyes vidékein az ott nagyban termelésre tapasztalat szerint legalkalmasabb gyümölcsfajták jegyzékét állítsa össze s egyuttal arról is gondoskodjék, hogy az így ajánlott fajtákból az állami faiskolákból olcsó ár mellett kellő mennyiségű fa álljon a gazdaközönség rendelkezésére.

A kiküldött miniszteri biztosnak sikerült is az egyes vidéki tapasztalt pomologusok-, egylet- és szövetkezetekkel tartott megállapodás után az ország egyes megyéiben nagyban termelésre ajánlható gyümölcsfajták névjegyzékét összeállítani. Ezen jegyzék a múlt évben újra átnézetetett és a fajták száma még kevesebbé lett leszállítva. Megjegyzem különben ezen jegyzékre először azt, hogy a dült betűkkel szedett nevek tulajdonképpen az előttük álló fajták helyi elnevezései; másodsor pedig azt, hogy az egyes fajták után zárjel közt felsorolt nevek társneveit képezik egyes vidékeken az illető fajtának. Aránylag még most is sok fajta van ajánlva, — elég, ha — főleg almából — a termelő csak azon 3—4 fajtát termeli, a mely tapasztalatai szerint az ő közlelbbi vidékén legjobban diszlik. Csúpan egy fajtát termelni, vagy a fajtákat egymástól teljesen elkülöníteni az Amerikában tett tapasztalatok szerint szintén nem célszerű; mert a virágzásnál a termékenyülés hiányos lesz. Legjobb tehát a fajtákat egymás mellé sorokba ültetni.

Az ajánlott gyümölcsfajták minden egyes gyümölcsnemnél oly sorban következnek, hogy az előbb felsorolt fajta az utána következőknél fontosabb és ajánlatosabb.

Szabolcsvármegyében a következő gyümölcsfajták ajánlatnak nagybani termelésre még pedig:

Almából: Nemos sóvári, Téli arany parmen, Pusztai sárga, Parker peppin, Őszi szürke renét és Török Bálint.

Körtéből: Buzával erő, Erdei vajkörte, Napoleon vajkörte, Téli esperes.

Szilvából: Althann ringló, Besztercei szilva és Spáth Anna.

Kajszin- vagy nyári barackból: Magyar legjobb.

Őszibarackból: Vezérle duránci, Szögi duránci és Venus emlője.

Meggyből: Spanyolmeggy és Pándi üveg-meggy.

HIREK.

Jó ünneplést kívánunk barátainknak, lapunk munkatársai- és járatóinak.

Felhívás előfizetésre. Az újév közeledte alkalmával, felkérjük lapunknak azon járatóit, akik az előfizetési díjakkal hátralékban vannak, hogy a hátraléki összeget a kiadóhivatal címére lehető mielőbb beküldeni sziveskedjenek. Midőn városunk és megyénk m. t. közönségét a lapunkra való előfizetésre felkérjük, lehetetlen rá nem mutatnunk ama körülményre, hogy lapunkba kiváló írók, politikai vezérférfiak, társadalmunk jelesei dolgoznak. Ez a kedvező körülmény tette lehetővé, hogy lapunk folyton terjed; de lehetővé tette ezt azon hírlapirodalmi ujtás is, hogy elveink fenntartása mellett, az eszmék tisztázása céljából, bármely pártbeli nézetnek a kifejezésére teret engedünk. Az előfizetési feltételek lapunk címlapján olvashatók.

Megyegyülés Folyó hó 29-én gyűlést tart a vármegye törvényhatósága, amikor a kormány bizalmatlanság szavazás iránti indítvány, városunk vámszedése, a közigazgatási bizottság kiegészítése és más kisebb fontosságú tárgyak kerülnek elintézés alá. A tárgysorozat 152 pontból áll.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Nánássy Gyulát és Pollak Rózát a nyirbátori elemi iskolához tanítóvá illetve tanítónővé nevezte ki.

Névmagyarosítás. Janenlescu Vazul kisvárdai lakos a vezeték nevét, miniszteri engedéllyel „Csánád”-ra magyarosította meg.

Bankett. A kormányzó tanács Martinyi József érdemeit jegyzőkönyvileg ismerte el, azt küldöttségileg adatta át részére s *ünnepi bankettet* rendez, melyre ez uton is felhívja azokat, akik az ünnepelttel közelebbi összeköttetésben állottak és állanak. A nyugalomba vonuló igazgató magának annyi igaz érdemeket és őszinte barátokat szerzett, hogy a társas vacsora sikerét előre is biztosra vehetjük. A f. hó 28-ik napján este 8 órakor a Koronában tartandó ünnepi bankettre a főgimnáziumban is (Porubszky Pál tanárnál), a kaszinóban is (a szolgánál kített iven) lehet jelentkezni. Mi őszintén csak azt kívánjuk, hogy „ad multos annos!” Az ifjuság fátylas menetéről mely a VII. oszt. indítványára történt, más helyen referálunk.

Doktorrá avatás. Ungár Barna, özv. Ungár Lipótné fia a kolozsvári egyetemen, jogtudományok doktorává avattatott. Szívesen gratulálunk.

Dr. Samassa József egeri érsek 5000 koronát tett le alapul a nyiregyházi új templom tüzkár elleni biztosítására. A fölsőleg a templom fentartási alapja növelésére fordítandó.

Nyilvános köszönet. A helybeli rk. iskolába járó szegénysorsu gyermekek felségelyezésére a nyiregyházi felekezet nélküli népnevelő egyesület által adományozott 50 (ötven) koronáért hálás szívvel mond köszönetet az iskolászek.

Karácsonyi ajándékul e héten 130 koronát osztott ki Petrovics Gyula plébános hívei között.

A „Baró Hirsch Mór” jótékonyági és önszegélyező Egyesületnek f. hó 3-án tartott Estéje alkalmából folytatólag voltak szívesek felülfizetni: Lichtman Dezső ur az izr. hitközség elnöke 10 koronát és Bencs László orszgy. képviselő ur 4 koronát. Fogadják az emberszeretet nevében az elnökség hálás köszönetét.

A „Polgári Olvasó-Egylet” a már egyszer megtartott házi vig-estély mintájára, az egylet derék fiatalsága, Barzó Mihály és Bogár Lajos r. b. elnökökkel az élén. 1905. évi január hó 5-én, egyleti helyiségében egy második ilyen vig-estélyt rendez, melyet az érdeklődőknek b. figyelmébe ajánlunk. Az estélyen csak egyleti tagok és az azok által bevezetett vendégek vehetnek részt. Hideg ételek és italokról az egylet előzékeny udvarnok, a fesztelen mulatságról pedig az estély rendezőse gondoskodik. Nyiregyháza, 1904. dec. hó 22. Ruzsa Endre p. o. e. titkár.

Köszönet nyilvánítás. Özv. Básthly Barnáné, Bertalan Kálmán II. osztályba beírt unokája nevében 20 koronát juttatott kezeimhez, hogy azt két árva és szorgalmas tanuló között a szent karácsonyi ünnepek alkalmával kiosszam. Ezen nagylelkű és nemes szívre valló adományáért, hálás szívvel köszönetet mond: — Nyiregyháza, 1904. december hó 21. — Ruhmann Andor ig. tanító.

A karácsonyi ünnep alkalmából a helybeli rk. templomban szombaton dec. 24-én éjjel 12 órakor, vasárnap reggel 6. 8. és 10. órakor lesz sz. mise, ez utóbbi s az éjféli 3 pappal.

Ehenhalt. Bercelen egy ismeretlen idősebb nőt találtak az utcán összeesve, aki pár pernyi vonaglás után meghalt. Az orvosi vélemény szerint „hosszas táplálkozási hiány” következtében szenvedett ki a szerencsétlen. Szomorú jelenség amikor a gazdagnak híresztelt Szabolcsban is éhen halhat valaki.

Helyreigazítás. A Jánószky Endre v. gazd. tanácsos elleni fegyelmi ügy beszüntetéséről írott múlt heti újdonságunkba hiba csuszott be amennyiben a beszüntető határozat nem a bizonyítékok *elégtelensége* hanem a *panasz alaptalansága* miatt hozatott meg. Amidőn ezt helyre igazítjuk a vonatkozó ítélet rendelkező részét kivonatatosan közöljük: Szabolcsvármegye alispánja 1904. k. 1904. szám . . . Véghatározat. Jánószky Endre nyiregyházi lakos városi gazd. tanácsos ellen a fegyelmi eljárást beszüntetem s amennyiben a megtartott vizsgálat eredménye szerint panaszló cserkeszi Garay Mihály nyiregyházi lakos cselekménye az 1878. V. tc. 260. §-ában meghatározott büntetendő cselekmény jellegével bír, az ez ügyre vonatkozó iratokat a jelen véghatározat jogerőre emelkedése után a nyiregyházi kir. törvényszékhez áttenni rendelem. . . . Indokolás. Jánószky Endre nyiregyházi lakos városi gazdasági tanácsos ellen a fegyelmi eljárás be volt szüntetendő, mert a Garay Mihály nyiregyházi-cserkesztanyai lakos által beadott panasz a vizsgálat folyamán alaptalannak bizonyult . . . Az iratoknak végül a kir. ügyészséghez való áttételét el kellett rendelni mert azon körülmény, hogy egyesek köztisztviselők ellen, állításuk valóságáról meg nem győződve, büntetendő cselekmények elkövetése miatt feljelentést tegyenek, meg nem tűrhető . . . Nyiregyháza 1904. nov. 15-én. Szikszay Alispán (P. h.) Világos ezek szerint, hogy Jánószky ellen nemcsak bizonyíték egyáltalán nem merült fel amikor Garay vádját minden alap nélkül megtette, büntetendő cselekményt követett el.

Rehabilitált orvos. Annak idején feltűnést keltett dr. Lőrinci József nyirbátori orvos ellen magzatelhajtás büntetése miatt folyamatba tett bünvádi eljárás, melynek folyamán a nyiregyházi kir. törvényszék nevezettet bűnösnek mondotta ki. Ezen ügyben folyó hó 21-én tartott a debreczeni kir. ítélőtáblánál dr.

Lőrinci József felebbezése folytán a felebbviteli főtárgyalás, amikor is a kir. ítélőtábla dr. Szöke főügyészi helyettes vád és dr. Edelstein ügyvéd védbeszédének meghallgatása után beható tanácskozás alapján az első fokban eljárt kir. törvényszék ítéletét megváltoztatta és dr. Lőrinci Józsefet a vád és következményeink terhe alól felmentette. A vádhatóság ezen ítéletbe bele nyugodván, az nyomban jogerőre emelkedett.

Az utlevelek aláírása. A kivándorlásról írott cikkünkben rámutattunk már régebben, hogy az utleveleket tulajdonosaik csak elvétve írják alá, ami visszaélésekre adhat alkalmat. Alispánunk most 24045/904. k. szám alatt utasította a hatóságokat az utleveleknek a tulajdonosok által való aláírására.

Az Országos Irodalmi Szövetség tagjai részére járó könyvilletményt a nevezett szövetség hozzám küldötte el. Kérem a szövetség helybeli tagjait, hogy a részükre járó 5 kötet könyvet tölem átvenni szíveskedjenek. Dr. Pröhle Vilmos, Károlyi-u. Egriféle ház.

Hirdetmény. 5523 Rk. 1904. szám. Nyiregyháza 1905. évben az országos vásárok az alább megjelölt napokon fognak megtartani ugymint: 1. Tamás-napi vásár március 6-án és 7-én. 2. Pünkösdi vásár június 5-én és 6-án. 3. Kisasszony-napi vásár szeptember 4-én és 5-én. 4. Lucza-napi vásár december 11-én és 12-én. A június hó 5-én tartandó vásár alkalmával a díjazással egybekötött lóvásár is megtartatik. Ezen országos vásárokon kívül minden szerdán és szombaton és pedig az utóbbi napon szarvasmarhára, lóra, sertésre és juhra is hetivásár tartatik. Nyiregyháza, 1904. nov. 20. Kertész Bertalan, rendőrfőkapitány.

Betörés folyó 20 és 21 közötti éjjelen Deutsch Izidor bazárjának kirakatát ismeretlen tettesek feltörték és kirabolták. Másnap Gönczi János h. rendőrbiztos Jackó Gyula és Faragó Lajos kárpitos tanulók személyében nyomozta ki a tetteseket.

Gondnokság alá való helyezések. A helybeli kir. törvényszék Barnai Juliánna mán-doki, Snekszer János vencesellői, Nyitrai Ferenc hugyajai, Almási György nyirbátori lakost gondnokság alá helyezte.

Eltűnt. Borbély István Imre nevű 12 éves fia, anyjának lakásáról, Pátróháról eltűnt. A nyomozat erősen folyik.

A szocialisták gyűlése. Vasárnap délután 2 órára a város háza udvarára hívták össze hatósági engedély alapján a szocialisták „nagy népgyűlés”-üket. 300—400 ember jött össze, akiknek 9 tizedrészét mesterinasok, iparossegédek, taligások, napszámosok tették ki, azonban mintegy ötvenen voltak az értelmiosztályból is, akiket a kíváncsiság hozott össze. Elnökül *Biró Lajost*, jegyzőül *Lippa Lajost* választották meg. A rendőrhatalóságot Kálnay Sándor képviselte. Az elnök megnyitottnak jelentette ki a gyűlést, és arra kérte a megjelenteket hogy sem a tetszésnek, sem a nemtetszésnek egyetlen szóval se adjanak kifejezést (nagy derűtlenség) ne hogy a rendőrhatalóság abból tüntetést vagy rendzavarást magyarázhasson ki. A szót *Malatics Géza* budapesti lakatossegédnek adta át aki kifejtette, hogy amikor Oroszországban, a legelmaradottabb országban az alkotmányosság hajnala dereng, ugyanakkor hazánkban a visszafejlődést lehet észlelni. A nemzet bizalmát nem bíró miniszterelnökök, lehetetlen politikusok, rendelkezési viselkedésben szenvedő főispánok, basáskodó főszolgabírák és rendőrkapitányok uralják ma a helyzetet. A nov. 18-iki eseménynek be kellett következni, mivel az a parlament romlottságának a kifolyása. Elitéli a kormányt cselekményeért, de ép úgy fejezi ki rosszaságát az ellenzék iránt is, mert amilyen bűnös a kormány, ép olyan bűnös az ellenzék is, mivel sem egyik, sem másik nem vette komolyan az általános titkos választási jogot (éljenzés). A nov. 18-iki esemény után megrohanták a kormánypárti és ellenzéki képviselők az országot, mely cselekmény hasonlít a vásári bódék fülsiketítő, de minden jogos alapot nélkülöző reklámjához (tetszés). Szószátyárkodnak a képviselők és eget földet ígérnek a hiszékeny népnek. Ha az általános választói jog meg lett volna, ezen eset nem történt volna meg. Az egyes politikai pártok nem egységesek, és ahány ember annyi felé huz.

Zselinszky Róbert mellett ott van Rosenberg Gyula. Sándor Pál és Abafy Ödön egy párt-hoz tartozik (egy hang: hon laknak ezek). A sajtó és szólásszabadságot visszigorral kezelteti a kormány ha a szocialistákról van szó, de ha más pártról van szó enged a szigor, sőt simongatásá válik. A munkás törvény tönkretette a munkásokat. Az állam a gyárakat támogatja s ezzel tönkreteszi a kézműveseket. (ugy van) A Turul cipőgyár is állami támogatást nyert és sok munkás kezéből vette ki a kenyeret, végre kiszűlt, hogy külföldről hozatja a kész cipőket és itt csak a magyar bélyeget üti rá és magyar áruként forgalmazza. Olyan ma a munkás helyzete, mint amikor a nyul a vadászkutyára elől a vadász oltalma alá fut. (tetszés) Az általános titkos választási jog mindent jóra fordíthatna. (éljenzés) Németországban 82 a szocialista képviselők száma. A mai választási rendszer igazságtalan, mert egy helyen 214 kor. adó, más helyen azonban már 33 fill. adó fizetése is megadja a jogot. Az erőskezü Tiszának úgy látszik mind a két keze balkéz, mert adni semmit sem tud, csak mindent elszedni, ilyen a pártja is. Az ellenzék vásott gyermekekhez hasonlít akik törnek, rontanak minden cél nélkül. A szegény zsandárokat kiverik, pedig azok nem vétettek nekik, — *Répánszky János* a gyülekezési jogról beszélt és kifejtette, hogy a közelmúltban a függetlenségi, erre az új párt, majd megint a függetlenségi, ezt követőleg a kormánypárt végül az egyesült ellenzék tartott gyűlést. A szocialistáknak már 3 gyűlést tiltott be önkényesen a főkapitány (abcug, levele, egyenlő jogokat kérünk stb. percekén át zajongtak, majd egy hang elkiáltja: ott áll a kapu alatt a főkapitány, erre aztán csend lett, megijedtek a zajongók és elhaltak) egyenlő jogokat kérnek, mert éppen olyan fiai ők is a hazának, mint a földbirtokosok. Hosszabban foglalkozott végül a szocialis eszmékkel és azok létjogosultságával. — *Malatics Géza* határozati javaslatot olvasott fel ezután, melyben bizalmatlanságot szavaztak egy kormányra, mint az ellenzéknek. Ez után a megjelentek a legnagyobb rendbe oszlottak szét.

Allatvásár. A helybeli heti és országos állatvásárokról az összes állatfaj felhajtható. A vásártérre úgy helybeliek mint vidékiek csakis oly állatokat hajthatnak fel, melyről marhalevelet tudnak felmutatni. A marhalevel nélkül felhajtott helybeli és vidéki állatok föltétlenül visszautasítottatnak.

Az utolsó hajnali mise. Tegnap pénteken volt a helybeli rk. templomban ez utolsó hajnali mise (Roráté) melyet Petrovics Gyula plébános két káplánával végeztet. A tágas templom csaknem zsúfolásig volt tele.

Adózók figyelmébe. 7001/904. adó szám Hirdetmény. Az 1904. évi XXI. t. cz. alapján 30%-ról 5%-ra felemelt betegápolási pótdóra vonatkozó pótkivetési lajstrom a kir. pénzügyigazgatóságtól érvényesítve leérkezett. Ezen pótkivetésről oly hozzáadással értesítetnek az adófizetők, hogy a pótkivetési lajstrom a városi adóhivatalban f. év december hó 22-ig terjedő 8 nap alatti közszemlére kitétetnek, a hol is a hivatalos órák alatt megtekinthető. A netaláni sérelmes kivetések elleni felszólamlások a közszemlére kitéttől számított 15 nap alatt a városi adóhivatalhoz beadhatók. Nyiregyháza, 1904. december hó 13-án. Városi adóhivatal.

Új zenetanár. Egy budapesti, zenedei okleveles tanár, aki éveken át, Budapesten e minőségben működött és számos elismerő levéllel rendelkezik, lakhelyét Nyiregyháza tette át és oktatást ad a zongoratanításban, Lakása Kossuth-utca 7., hol bővebb felvilágosítást is nyerhetni.

A „Vendéglősök Lapja” Ihász György szerkesztésében immár 21-ik évtolyamát futja. Ez a nagy idő erős bizonyossága annak, hogy ez a hazafias, igazán magyar szellemű lap kiváló missiót teljesített és teljesít közéletünkben. A lapra ebben az évben az eddigénél is jobban irányul a közérdeklődés, különösen a vendéglősöké, mert az ipartörvény

módosításánál ez a lap hivatott arra, hogy a közvélemény előtt a vendéglős ipar helyzetét és igényeit helyes világításba helyezze. A „Vendéglősök Lapja” élénken van szerkesztve s zamatos magyar stílusával nemcsak a vendéglősöket érdekelheti, hanem mindenkit, különösen a borkereskedőket, bortermelőket, a kik céljaiknak a legsikeresebb hirdetési orgánomot találják benne. A „Vendéglősök Lapja” előfizetési ára egy negyed évre 3 korona. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VII., Akácfa-utca 7. sz.

A Nap. Példátlan sikerrel egy csapásra hódította meg a NAP a közönséget. Frissessége, elevensége, erős, becsületellenző hangja, tiszta demokratikus politikája, merész, kitartó és szenvedélyes küzdelme az alkotmányos szabadságért és a kormány erőszaka ellen, rovatainak bősége, az egész lap eleganciája és kedvessége teljesen meghódították a NAP számára a közönség szívét. A NAP ezenfelül a legolcsóbb napilap; előfizetési ára negyedévre csak 4 kor., egy hónapra 1 korona 40 fillér. A NAP valamennyi újság megelőzésével a legkimerítőbb tartalommal már kora reggel megérkezik az összes vidéki városokba. A NAP felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeinek nagyrészt dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő írja. A NAP szerkesztőségének tagjai: Bródy Mihály, Csizmadia Sándor, Csörgő Hugó, Cholnoki Viktor, Feld Aurél, Gergely István, Dr. Hajdu Miklós, (segédszerkesztő) Holló Márton, Holló Vilmos, Józsa Antal, Kemény Simon, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Dr. Vázsonyi Vilmos. Mutatványszámot készítségül küld a NAP kiadóhivatala: Budapest, Rökk Szilárd utca 9.

„Millennium”-telep Nagyösz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segítséggel létesített „Millennium”-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás: ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelep Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezett szőlőtelepévé fejlődött, miről tanuskodják a következő közgyűzőleg hitelesített Bizonyítvány. (B. H.) Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy Buding Károlynagyösi lakos, földbirtokos, a „Millennium”-telep tulajdonosa 1027 darab Elismerő és hálanyilatkozatot mutatott fel előttünk, nemcsak Magyarország minden vidékéről, hanem sokat a külföldről is. Az elismerő nyilatkozatok tartalmából arról győződöttünk meg, hogy Buding Károly teleptulajdonos veendői közé sorolja nem csak a legelőkelőbb uradalmakat, hanem gazdasági egyesületeket, hegyközségeket, szövetkezeteket, erkölcsi testületeket, társaságokat s igen nagy számban magán szőlőbirtokosokat is, kik közül — mint arról más is személyesen meggyőződhetik — számosan 50,000, 100,000, 200,000 darabos tételekben szereztek ugyancsak a felmutatott nyilatkozatok alapján legnagyobb megaláztatásukra szőlőszeti terményszükségletüket. Mindezek valódiságáról kész örömezt teszünk tanubizonyítást. Temesvár, 1904 évi augusztus hó 19-én, Schadeck Mihály s. k. Maschek Brunó s. k. (B. h.) Az általam alulírott helyen és napon 813/1904 úgyszám alatt felvett jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy az általam személyesen ismert Schadeck Mihály ur takarékpénztári igazgató, szabadfalni lakos és Maschek Brunó ur jogszigorú temesvári lakos, fennebbi bizonyítványt előttem sajátkezűleg írták alá. Kelt Temesvárott, (1904.) ezerkilencszáznegyvenévi augusztus hó (19) tizenkilenczedikén. Susich Mihály s. k., mint Dr. Telbisz Imre temesvári kir. közjegyzőnek a temesvári közjegyzői kamara 56.11903. számú rendeltvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

Dietrich-féle tearumok, Czuba-féle Cognac, Orosz tea, kávé és legjobb fűszerféléket, ugyszintén mindenféle vadász töltények, m. kir. löpor. serét dugasz és játszó kártyák legjutányosabban beszerezhetők Hirschler M. cégénél, Nyiregyházán, az Orosi- és Iskola utca sarkán. 1/8 klg. legfinomabb tea 75. krajczár.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen leghatásosabb szer az akácvirágméz-cukorka amelyeket kellemes ízénél fogva a gyermekek is szívesen megesznek. Egy doboz ára 40 fillér. Kapható egyedül dr. Szopkó Dezső „Aranyas” gyógyszerházán, Nyiregyházán Pazonyi-utca 3. szám.

CSARNOK.

Bátori rimek.

Üdv neked Chlopi Stefan
Ember vagy a gáton!
Mi nem kell és mi hasznát
Ismered te, — látom.

Mi hasznát látja a nép
Bős szónoklatoknak,
Melyből egy kukkot sem ért:
Üres frázisoknak?!

Mi kárját látja a nép
Német komandónak?
Mi kárja — mit rólunk Bécs
Mondott: — „Néptörzs!” szónak?!

Mit nekünk: a t. házban
Hogy csak az beszélhet.
Ki megbizik Tiszában?
— Mindez vurst a népnek!

Most boldog csak a magyar!
Azzá őt te tetted:
Kezed — hol viszket, — vakar,
S hol fáj behegeszted.

Uj báró, kir. tanácsos
Se hossza, se vége,
Ordót kap és méltóságos
Kinek van rá pénze.

Van népgyűlés bővében
S bankett is rogyásig
S a mi fő: készülőben
Az új választás is!

Nagy ünnep lesz Bátorban
Polgárnak, kutyának,
Kutyakölyök vásárban
Vész a honfi bánat

Hozott Isten kedvesünk
Kartell-kertel Pülünk
Mi jó hozott közibünk?! . . .
— Hja, — ujdíjazásunk!?!
Látjuk nem feledtél, el
Hozni tele zacskót
— Mi is birunk eszünkkel: —
Vehetsz dukszlit, tacskót! . . .

Van raktáron: — választhatsz, —
Ujfoulandi, agár,
Komondor, vizsla, kuvasz,
— Egész kutya bazar! —
Szent-Bernát-hegyi, kis mopsz
Biz Isten szép jószág,
— Tetszik tudni . . . izé . . . voks . . .
Sz' megértjük mi egymást! . . .

A Miholeczék csacsija.*

Irta: Führer Miklós.

Novemberi délután ismerkedtem meg vele. Az erős éjjeli dértől, mint a záporosó, sűrűn pergett, hullott a falevél. Délutánra már be volt terítve vele a templom melletti térség. A kerítésnél lévő fának alsó ágain piroslott néhány frissnek látszó levél. Mint amikor a szobába szűrődő napsugárnak tartja kezét a gyermek: olyan áttetsző, égő rózsaszínű, a kerítésről rája fonódott futókának rózsapirosra sárgult levele. Odafentről settenkedve igyekezett lefelé a nap, olyan könnyen belenézhetett az ember, mintha csak festve lett volna az a fehér folt a szürke égre . . .

Novemberi délután ismerkedtünk meg. Cinke-cinegésre, harkály-kopogásra kerültem oda a templom melletti fák közé. Deres fű ropogtatására, potva legelésre terelték őt oda a templom melletti gyepre. Hosszu pálcán vékony lépesvesszővel üttem a cinke, hogy majd leszúrom, de mivel a cinke olyan nyugtalan madár, hogy mindig ide-oda ugrál, a csacsi meg állt nyugodtan egy helyen: hát hogy, hogy nem, cinke helyett megszurkáltam a csacsi. Az első csiklandozásra megrázta az egész testén a bőrét, oly hirtelen, hogy ijedtemben akaratlanul elkaptam a vesszőt.

A másodszori csiklandozást már nyugodtan tűrte s ezen a nyugodtságán felbátorodva, egészen közel mentem, hogy majd ujjaimmel borzolgatom fel a szőrét. Hanem hát ravasz volt a csacsi. Nem is hinné az ember, hogy nem csak a kis csacsi, de még a legnagyobb számár is milyen okos állat. Azért volt a nyugodtság, hogy közelebb csaljon engem. Felém se nézett, mégis pontosan tudta hol állok. A fülét sunyin lekonyítva, leste

* „Erdőben, tisztáson” című gyűjteményből. Lásd mult heti „Hírek” rovatunkat.

minden mozdulatomat s amint hozzáértem volna, egy oldalt kauyarított rugással olyan szépen oldalt kanyarított, hogy hármat buk-fenceztem a fűben, a sárga levelek közt.

Ez volt első találkozásunk s azontul minden nap levetett egy párszor a hátáról . . .

Tavasza megváltozott a világ. Már tudni-illik az én világom.

Kint labdázunk mi diákok s kint legelt ő, a csacsi, minden délután. Csakhogy most már nem ültem fel a hátára, nem repültem le a fején keresztül, hanem lestem, mikor jön érte az öreg Miholec. Azért lestem, hogy mikor jön érte, mert az öreg Miholecnek a szürke csacsin kívül volt egy barna lánya. Fekete volt Erzsikének a haja, fekete a szeme, az arca meg selymes piros, mint a gellérthegyi őszibarack. A végből jött a csacsiért az öreg Miholec, hogy elvihesse a városba; s amíg vele a talyigán a kész ajtót, ablakokat fuvarozta az öreg, addig egyedül maradt odahaza az Erzsike!

Ezért lestem én mindennap a csacsi, hogy mikor jön érte az öreg Miholec.

Valahányszor abbahagyta az én barátom a legelést, ugyanakkor abba hagytam én is a labdázást s mire ő kiért a talyigával az utra, én már akkor ugrottam fel az udvarunkban lévő kőrákásra, a kőrákról a szeges palánkra, a szeges palánkról meg a szomszéd udvarban lévő disznóól tetejére. Onnan ugrottam le az Erzsikék udvarára.

Erzsikét régóta ismerem régóta tegez-tük egymást, még mikor elemi iskolába jártunk. Ő hét éves volt, én nyolc. Egymás mellett laktunk, együtt jártunk haza az iskolából. Egyszer amint a kapujuk elébe értünk, hirtelen átöleltem és megcsókoltam. Nem hiszem, hogy már akkor is vágytam volna a csók után, hanem bizonyára a nagyoktól láttam, hogy annak úgy kell lenni, ha egy fiu meg egy leány sokat járnak együtt.

A csóktól való nagy zavarában engem a faképnél hagyott és gyorsan beszaladt. De úgy emlékszem, hogy elébb visszacsókolt. Én csak másnap jöttem zavarba a csóktól és nem mertem hozzá közeledni. Ő azonban felém nyújtotta apró kis kezét és „pertu” szólított meg.

— Mondja csak Erzsike, — kérdeztem egy kissé megijedve — miért tegez most maga engem?

— Te megcsókoltál, hát most már tegezni kell egymást!

No, ezt meg bizonyynyal ő látta a nagyoktól, gondoltam, hát úgy kell lenni. Ez a mi tegeződésünk története.

Azóta már sokszor kellett volna vissza-magázódnunk, hogy újra tegeződhessünk!

Sajnos, hogy míg mi Erzsikével ilyen szépen összefértünk, bátyjával, a Matyival örökösön ellenségeskedtünk. Volt a kertjükben egy olyan magas fehér eperfa, amelyen magasra csak fehér eperfa nőhet (mert a fehér eperfa rendszeren magasabbra nő a feketénél.) Annak a fának a tetejébe jártak hálai a tyukok, közte Matyinak egy kedvenc spanyol kakasa. Nem tudom, mivel tartoztam akkor épen a Matyinak, de hogy tartoztam valamivel, hát egy őszi este, amikor már mind a két házban mélységes csend honolt s csak a holdsugarak játszottak az eperfa lombjaival, odalóptam a fa alá s olyan szépen hasba löttem a kakast, hogy bizony nem látta meg többé Spanyolországot.

A kocsiszinnek a teteje odahajolt az ő udvarokba. Leszállt az első hó, a mezőről behuzódtak a városba a madarak, szállongtak a varjak, ellepte a szekérutat a sármány és a pipiske. Kiállítottam a tetőre a szeges tört: csókát akartam fogni. Csakhogy a Matyi galambjai nem tudták, hogy én csókát akarok vele fogni — és ők fogóztak meg benne.

Másnap valami csattanásra felriadnak a galambjaim. Volt köztük egy purcli, amely ha csak az alacsony kéményről szállt lejjebb a tetőre, már olyan gyönyörű buk-fencet vetett, hogy tapsolni szeretett volna az ember. Hát amint felriadnak a galambok az én kedves prucim buk-fencezik egyet, buk-fencezik kétőt, buk-fencezik mindaddig, amíg egy nagyot puffanva, le ér a földre. Át volt löve a gégeje.

Én már alig vártam a vasárnapot, amikor mindnyájan elmentek hazulról valamelyik-

rokonukhoz. Üres maradt a lakás, meg az asztalosműhely, amelynek széles kétszárnyu ajtaján, hogy világos legyen, tizenhét üvegtábla volt bevágva. A palánk mögöl egy gummi-puskával mesés élvezettel sorra lövöldöztem mind a tizenhét üveget.

Szerte széjjel csörömpöltek az üvegek. Ó szegény fejem!

Én azt hittem, hogyan fog majd ezen némildözni a Matyi! S amint megjöttek, az öreg káromkodott, Erzsike sópánkodott, Matyi pedig alattomos vigyorgással nézte a nagy pusztítást. Jól tudta ő miért vigyorg. Másnap az anyám kegyetlenül elverte rajtam a port! Mind a tizenhét üvegtáblát neki kellett megfizetni. A Matyival való ilyen hátravillongásokért kárpótolt Erzsike kedvesége. Ha eljött a tavasz, nekem szedte kertjükből az első ibolyát, nyáron a tanyáról behozott legszebb barackot, almát, körtét mindig az én részemre dugta el a „komót” fiókjába. Én meg neki hordtam haza a lucernában szedett barna petyes fűrtojásokat, a tátogó száju apró sárgarigókat; együtt csevegtünk, csacsogtunk a kívül rozsmaringos, belül csipkefirhangos ablak mögött a hűvös küsszobában. Azért nőtt dúsan felfelé az ablakba rakott rozsmaring, azé t hullámozott sűrűn lefelé a csipkés függöny, hogy az ablak alatt levő parapi-ákácán csak arról a csókról csicseregessen a veresbegy, amit ő vált kicsiny kis párjával a lombok közti puha fészeken peremén!

Amint szétrebben a veresbegypár a kakas vérese-jelzésére, úgy rebtentünk mi is széjjel, ha a Miholecék jöttét jelezte a kedves kis csacsi, az okos számár. Amint megállt talyigájával a bezárt kapu előtt, figyelmeztetőleg bögte felénk az „i-áá“-t s mialatt Erzsike kinyitotta a kaput, az alatt én már végig repesztettem a nadrágomat a szeges palánkon s otthon termettem.

Nyilttér.)*

Dr. Guttmann Zsigmond

ügyvéd irodáját

Nyiregyházán, Vármegyeház-tér
16. sz. Nádassy-féle házban megnyitotta.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy karácsonyfára való habcsukorkák, teasütemények, bonbonok és bonbonierek nagy választékban kaphatók. Ünnepi kalácsok u. m: diós, mákos patkók 30 krtól kezdve, valamint teljes kalácsok és kuglófok.

Tisztelettel:

Rátvay J. cukrász
városház-u. 3. sz.

Választási zászlókat

a legjutányosabb árak mellett a legrövidebb idő alatt szállít
Ungár Lipót áruháza
Nyiregyházán.

GYORSAN

lohasztja a test elzsírosodását, ártalmatlanságáért jót állás. Thile soványító theája, miről legjobb bizonyítványok tanuskodnak.

Helyben csomagja 2 K.
Vidékre 2 kor. 50 fil.

Bérmentve, utánvét mellett kapható:

—Török József—

gyógyszertárában, Budapest, Király-utca

*) E rovat alatt közltekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező erdőben az ószőlő északi vége mellett levő és mintegy 6 tized holdat kitevő ak. cosba termett. levágott szerszám és haszonfa, valamint rözse folyó hó 27-én (kedden) rakáskákba rakva, nyilvános árverésen elfog adatni. Az árverésen való részvételle az érdeklődőket ezennel meghívom. Az árverés d. e. 10 órakor kezdődik.
Nyiregyháza, 1904. dec. 23.

Jánószky Endre,
gazd. tanácsos.

Ispán,

vagy kezelő tisztiállást, szerény feltételek mellett azonnal is elfoglalhat egy 33 éves ev. ref. vallású, nős, végzett gazdasz, e téren 12 éve működik. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Allást keres

ügyvédi vagy más irodában vagy nevelői házitaniói, instruktori correpetitorit intelligens, irodalommal foglalkozó, e téren jó hangzású névvel bíró III. éves tanárjelölt (nyelv történelmi szakos) ki ügyvédi irodában-, járás-, szolgabiróságnál dolgozott, könyveléshez ért, jó írása van; nyilvános iskolában és mint nevelő huzamosabb ideje működik, tanítja: a világi tantárgyakat, héber tudományok minden ágazatát, (talmudot is) német nyelvet, irodalmat, hegedüt. — Igényei igen szerények. Allást csakis Nyiregyházán foglalna el. Szives megkeresésre bővebb információt ad a kiadóhivatal.

Valódi Persa-szőnyegek.

Tömeges vételek folytán a következő cikkek állanak a nagyérdemű vevőközönségnek **bámulatos olcsó árban** rendelkezésre:

férfi- és női gyapju-szővetek, vásznak, kanavászok, köpper, schiffon és batisztáruk, ágy- és asztaltakarók, szőnyegek, fehér és színes damaszt-készletek, férfi ingek és gallérok, ruhadiszek, csipkék, betétek és szalagok, zsebkendők, férfi-, női- és gyermekharisnyák.

10 koronán felüli bevásárlásnál külön 5% engedmény.

PRÁGER KÁROLY
Zöldség-tér.

A NAP

POLITIKAI NAPILAP

kora reggel, valamennyi napi-lap megelőzésével, érkezik az összes vidéki városokba.

Hazafiság!

Emberszeretet

Műveltség!!

Teljes politikai függetlenség!!

Önálló vámterület!

Magyar ipar!

A NAP
A legnépszerűbb és a legolcsóbb ellenzéki lap.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
BRAUN SÁNDOR.
FŐMUNKATÁRSÁK:
ÁBRÁNYI EMIL,
dr. **VÁZSONYI VILMOS.**
Egy szám = ára = **2kr.**
Előfizetés:
Egy hónapra 1 K 40 f
Negyedévre 4 K — f
Kiadóhivatal: Rökk Szilárd-u. 9.

Magyarság!

Demokrácia!!

Szabadelvűség

Harc a párturalom ellen.

Harc az erőszak ellen.

Kitűnő értesülések.
Modern, friss, elmés ujság!!

Bizunk a közönségben. • A közönség bizzék bennünk.

Tessék mutatványszámot kérni!

Tessék előfizetni! • Tessék előfizetni!

Nagyválaszték

= bái belépőkben =

KARÁCSONYI VÁSÁR

Legjobb keztyük

= nagy raktára =

alkalmával

mesés olcsó árban eladatnak a raktáron levő összes téli női felöltők, utazó és városi bundák, modell paletók, női és gyermek köpenyek, kabátok és havellokok, valamint párisi mo-

* * * * * dell kalapok * * * * *

HALMÁGYI SÁMUEL UTÓDA

legnagyobb női felöltő áruházában,

Gyászkalapok

= nagy raktára =

Nyiregyháza, Pazonyi-u. 1. sz.

Téli blousok

= gyáriárban =

Minden család pénzt takarít!

Remek 6 szem. kávékészlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90.	Finom ajour 6 sz. kávékészlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45			Remek 6 szem. vászon damaszt garn. csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég esodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rumburgi vászon csak 5.60	30 rőfös vég 1-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég R. chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. chiffon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40.	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55.	Remek női chiffon ing schweizei himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 m. hosszú és 1 1/2 m. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 m. hosszú, 1 1/2 m. széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.		Remek selyem cloth paplan minden színben f. 3.95	Remek caschmir paplan minden színben csak f. 3.55

Alkalmi vétel.

SULYOK JÁNOS

órás és ékszerésznél kaphatók a legolcsóbb órák és ékszerek

Nem kell Bécs sem Budapest!

Valódi system **Roskopf** órák 3 évi jótállás mellett 5 kor., belső üveg kerettel 7 kor. Ébresztő órák 3 koronától feljebb.

Útó inga órák 10 korona 5 évi jótállás mellett. 8 napos súlylyal 26 korona.

Valódi Khina ezüst gyertyatartók 8 koronától feljebb.

Ezüst óraláncok kövel, vagy hosszú, darabja 4 korona.

Arany gyűrűk 5 koronától feljebb.

Gyermek függők 14 kar. aranyból 3 koronától feljebb.

Két fedelű nikkell órák 9 korona.

„ „ ezüst órák 11 korona.

Vidéki megrendeléseknél csakis csomagolás számíttatik fel.

Menyasszonyi kelengyék!

Divatszövetek a legfinomabb kivitelig.

Angol és Schottis kelmék ruhákra és costümökre.

Blous-szövet különlegességek.

Blous-selymek különösen schottis selymek egyes blousokra nagy választékban

Női és férfi kész fehérnemű, pamut- és cérnavásznak, fehér és színes asztalkészletek, törülközők, zsebkendők.

Legujabb barchetok, flanellokban nagy raktár. Blous flanellek gyönyörű mintákban.

Futó és Sopha szőnyegek, plüss kocsi-takarók, ágyterítő készletek, csipke- és gyapju függönyök**rendkívül nagy választékban.**Fenti cikkek csakis a legdivatosabb és legujabb kivitelben, gazdag választékban vannak raktáron s **a legszolidabb árak mellett** árusíttatnak el.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri:

UNGÁR LIPÓT divatáruháza

Margit flanell gyönyörű mintákban 1 méter 56 fillér.

Goldstein J. Sándor

férfi-, női-divat- és rövidáru-üzlete

Nyiregyháza.

Pazonyi-utca 4.

T. cz.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a 25 év óta fennálló

Blumberg József ur üzletét átvettem

és azt a legdivatosabb árukkal szereltem fel. — A helybeli és a főváros legnagyobb üzleteiben szerzett tapasztalataim, valamint Budapest és a külföld első gyárosaival való összeköttetésem lehetővé teszik, hogy szives megbízásainak a legpontosabban megfeleljek.

Midőn tisztelettel kérem, hogy szives látogatásaival minél gyakrabban szerencsételni kegyeskedjék, maradtam

kiváló tisztelettel

Goldstein J. Sándor.

Verseny-ár 85 krajczár

melyért mindenki egy pár bőrkezyüt, jobbat mint a külföldről beözönlőket, fehér, galamszín és minden divatszín-

ben kaphat

BLUMBERG JÓZSEF

kezyüs és kötszerész
NYIREGYHÁZÁN, Városház-tér 2. sz.

Raktár: sérvkötők s mindenféle kötszerek és betegápolási kellékek és valódi párisi gummi cikkek, „Solingen“-i acéláruk. Legfinomabb szappan és illatszerek.

!! Számos karácsonyi és ujévi ajándék tárgyak !!

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozaport.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szöbeszéde a tartózkodásról, mert a csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtli mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőket beszélte:

„Igen én is használtam ezt a remek szert, a férjem tudta nélkül és hála Isten teljesen segített rajta. Jó férfi volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becselenség és szegénység közepette éltem! De minek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalságot a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézést mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 137). 71, High Holborn, London, W. C. ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek).

Nyiregyházi „Chevra-Kadisa“ izraelita szent-egyesület.

82/1904. szám.

Hirdetmény.

A „néhai dr. Heumann Ignác emlékalap“ ez évi 240 korona kamata, két izr. vallásu helybeli — ilyenek nem létében — szabolcsmegyei születésű egyetemi hallgatónak jutalmul lesz kiadva; a kik ezen jutalmat elnyerni óhajtják, születési, szegénységi és egyetemi hallgató bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket a „Chevra-Kadisa izr. szent egyesület választmánya“ címén Fridlieber Sámuel elnöknél legkésőbb 1905. évi január 15-ik napjáig nyujtsák be. Az összeget a boldogult halála évforduló napján 1905. március hóban fizeti ki az egyesület pénztára. A kérvények felett a választmány dönt.

!A „Chevea-Kadisa“ választmánya.

Birtok!

Nyiregyházi határban a városhoz 1/2 órányira fekvő 880 holdas birtok 40 hold dohány termeléssel szabad kézből bérbe adandó.

Esetleg eladandó!

Bővebbet e lap kiadóhivatala.

Szélhajtó és görcs-
csillapító

Biebergeil-
Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést
elősegítő háziszser

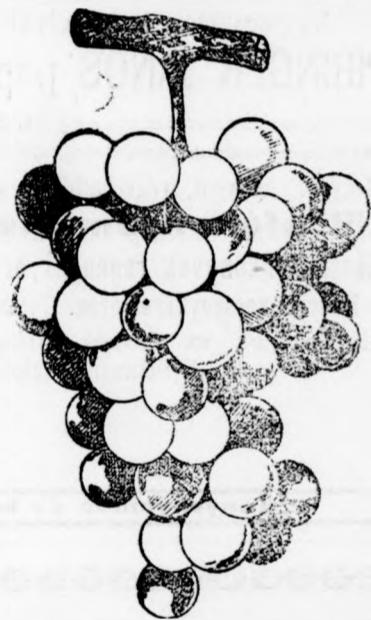
Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utánvétel
2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

Megrendelhető:

Julius Bittner gyógyszerháza,
Gloggnitz (Nied.-Oest).

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

„Odeon Gramophonok“

a világon a legjobbak. Sok elismerő levél áll rendelkezésre.

Ára 65 kor.-tól 360-ig.

Odeon lemez mind a két oldalon játszható, kis lemez 3 K. nagy 6. K.

Hangversenyt, katonazenét, operát, a világ nevesebb művészeit halhatja otthon, ha nálam egy Gramophont veszen. — Kérjél egy Standard fonograph eladó. — Kérjen Gramophon árjegyzékét.

SCHILLER

Órák és ékszerész
Nyiregyháza.

KOVÁCSI JENŐ DIVATÁRUHÁZA

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2.

•••• Mélyen leszállított árban ••••

számítom az idénről visszamaradt összes cikkeket, ez által **kedvező alkalmat** óhajtok nyújtani a t. vevőközönségnek hogy úgy a **saját szükségletét** mint az ajándékol szánt dolgokat **legelőnyösebben szerezhesse be.**

Szíves tájékozással megemlítem, hogy **óriási választékban** vannak még raktáron a legfinomabb kivitelig a legdivatosabb

==== női ruha és blous szövetek. ====

Sima posztó női ruhákra 30 krajczártól feljebb.

Angol szövet női ruhákra 60 krajczártól „

Blous selymek remek kivit. 60, 70, 80, 90 kr-tól „

Blous bársonyok remek kivitelben 60 kr tól „

Zsebkendők és stb. cikkek meglepő olcsó árban.

Férfi
divatszövetek

Kiváló tisztelettel **KOVÁCSI JENŐ.**

Levélpapírok nagy választékban.

35-40 féle képes levelező-lap

Nyiregyháza látképeivel és a Sóstó-fürdővel

PIRINGER JÁNOS papirkereskedésében

==== kaphatók. ====

Jegyzői, ügyvédi, végrehajtói és az élet szükségleteibe vágó
különbéle nyomtatványok raktára.

Iskolai tankönyvek, regények, orvosi jogi stb. szakkönyvek.

Írópapír versenyképes áron. Tenta, tus, festék és rajzszerk.

Előfizetések az összes hírlapokra és folyóiratokra
díjtalanul eszközöltetnek.

Könyvnyomda és könyvkötészet.

Saját
gyártmányu

SZIVATTYUK

többféle kivitelben

==== kaphatók ====

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu
gyárában

Nyiregyházán.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

➡ Szabolcsmegye általánosan elismert legnagyobb ➡

NŐI FELÖLTŐ és NŐI KALAP

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban

➡ áruháza ➡

RÓZSA LAJOS

UTÓDA
Nyiregyháza.

==== Őszi és téli ====
divat-ujdonságok
nagy választékban.

Téli kabátok

Leány kabátok

Diszített kalapok

Posztó gallérok

Gyermek köpenyek

Selyem és posztó blousok

Fél paletók

Szörme boák

Téli havelokok

➡ remek ➡

választékban.

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban.

Olcsó szabott árak.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.